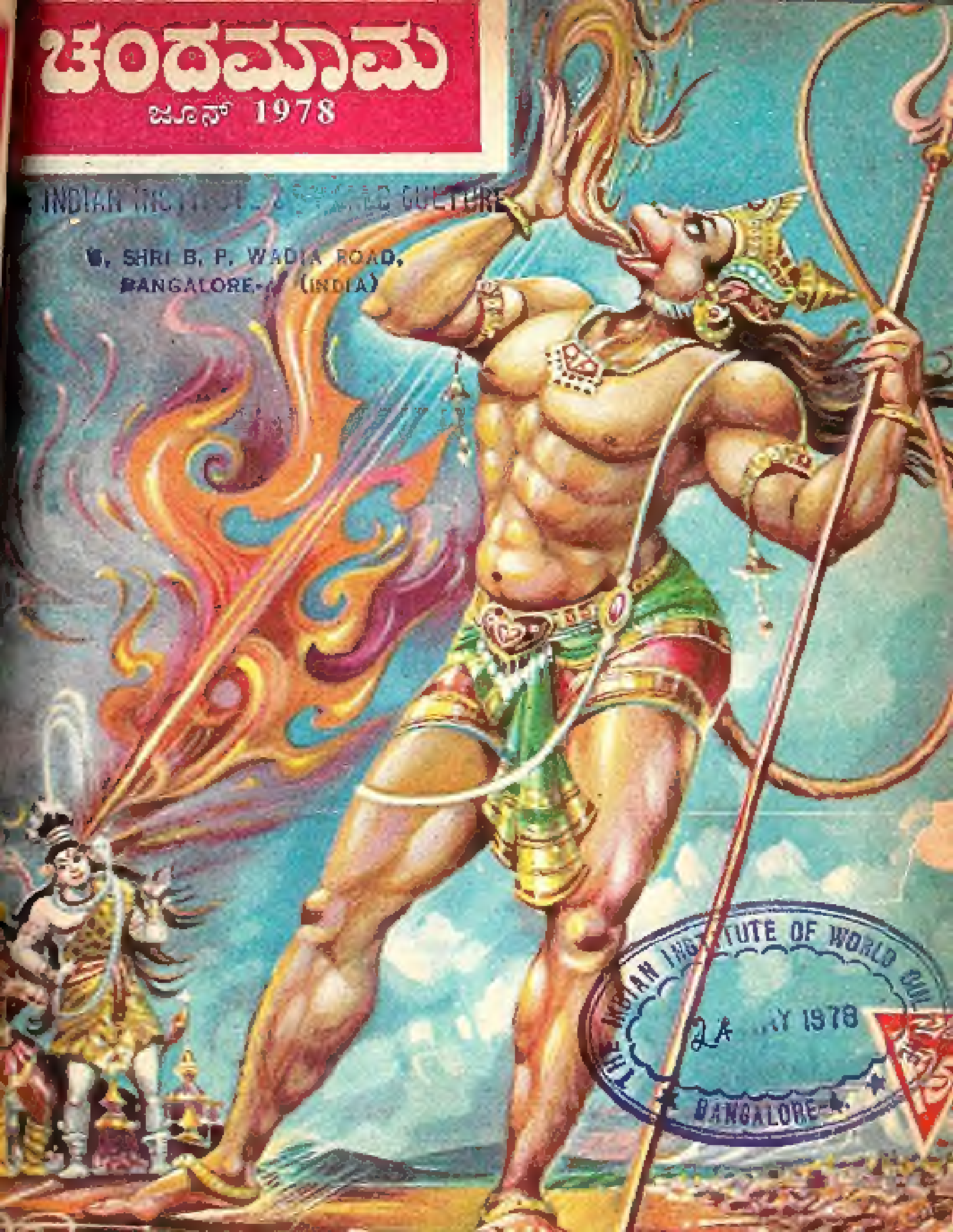

ಚಂದ್ರಮಾಮ

ಜೂನ್ 1978

INDIAN INSTITUTE OF WORLD CULTURE

8, SHRI B. P. WADIA ROAD,
BANGALORE-4 (INDIA)

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿರಿ

‘ಚಂದನಾಮ’ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚಂದಾ,
ಕುಜನ್ಸೀ ಡಿಪಾಜಿಟ್ಸ್, ಇಂಡೆಂಟು ಮೊಬಲಗು,
ಪ್ರಕಟನೆಯ ಜಾರ್ಜ್ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ
ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರಿ.

*

ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಏಜೆನ್ಸೀಸ್

ಚಂದನಾಮ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್
ವಡಪಳನಿ, ಮದರಾಸು-೬೦೦೦೨೬

ಚಂದನಾಮ

(ಜೂನ್ - '೭೪) ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಅಮರವಾಣಿ	...	೬	ಸಾರಂಗವ ವೈರಾಗ್ಯ	...	೩೩
ಕಾಕೋಲೋಕೀಯ	...	೭	ತಿರುಗುಬಾಣ	...	೩೭
ಪ್ರಪಂಚದ ಆದ್ಯತೆಗಳು	...	೧೦	ರಂಗಿ ಮಂಗಿ	...	೩೯
ಮಾಯಾಸರೋವರ	...	೧೧	ಸಾಮತಿ ಶಾಮಣ್ಣ	...	೪೩
ಸನ್ಮಾಸಿಯ ವರ	...	೧೯	ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದುದು	...	೪೫
ನರಬಲಿ	...	೨೦	ಟಯಲಾದ ಬೋಸ	...	೪೯
ನಶದೃಷ್ಟಿ	...	೨೫	ವೀರ ಹನುಮಾನ್	...	೫೦
ಸೀತಾ ಸಾಗರ	...	೨೬	ರಾಕ್ಷಸನಾದ ರಾಜ	...	೫೯
ಪ್ರೇಮ ಪರೀಕ್ಷೆ	...	೩೦	ಕಥಾ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ	...	೬೩

ಜೊಡಮಾತು

ಸಂಸ್ಕಾರಕರು : 'ಜೆ.ಕೆ.ಪಾಣಿ'

ಸಂಪಾಲಕರು : ನಾಗರೇಡ್ಡಿ

“ಕೌಗಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹದ್ದುಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದರಂತೆ”
ಇದೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಕೌಗಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದೇಕೆ? ಹದ್ದು
ಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವುದೇಕೆ? ಎರಡೂ ನಿರರ್ಥಕವೇ. ಸ್ವಾರ್ಥಪರರೇ
ಬಹಳವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಮಹಾ
ಉದಾರರಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹರಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ
ಸ್ವಾರ್ಥವು ಅಡಗಿರುವ ರಹಸ್ಯವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ
ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಹಿಂಡಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣ
ದಿಂದ ಭತ್ತಜೀವಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮಹಾದಾತರೆಂಬ ಹೆಸರು
ಪಡೆಯುವವರು ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಇರುವರಷ್ಟೆ? ಅಂತಹವರ
ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿರುವ ಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರಿಯತೆ ಎಂತಹುದೆಂಬುದನ್ನು
ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ “ಸಹ್ಯಾಸಿಯ ವರ” ಎಂಬ ಪುಟ್ಟ
ಬೇತಾಳ ಕಥೆ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಪುಟ : ೬೦

ಜೂನ್ '೭೮

ಸಂಚಿಕೆ : ೬

ಶಿಕ್ಷಣ, ಶಿಕ್ಷಣ, ೧-೨೫ : ಪಾರ್ಶ್ವ ಚಂದ್ರಾ ರೂ. ೧೫-೦೦

PLEASE HANDLE
WITH CARE

ಅಮರವಾಣಿ

ಯದ್ಯಪಿ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿ ಸ್ತೇ
 ದೈವೀಚಾಪಿ ತಯೋರ್ನುತಂ
 ತಥಾವ್ಯುಪೇಕ್ಷಣೀಯಂ ತೇ
 ಸ ಮೇತದಪಿ ರೋಚತೇ

೧.

ನಡೆಯುವುದೆಲ್ಲಾ ದೈವಕಾರ್ಯವೆಂದುಕೊಳ್ಳುವೆ: ಆದಾ ತಪ್ಪು. ನನಗೆ ಆದಾ ಸರಿಯೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಕ್ಲಬೋ ವೀರ್ಯ ಹೀನೋ ಯಃ
 ಸ ದೈವಮನುವರ್ತತೇ
 ವೀರಾಸ್ತಂಭಾವಿತಾತ್ಮನೋ
 ಸ ದೈವಂ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ

೨.

ಪರಾಕ್ರಮಿಯಲ್ಲದ, ವೀರತ್ವವಿಲ್ಲದವನೇ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕುವನು. ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಲ್ಲ, ವೀರನಾದವನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ತಾನೇ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನಲ್ಲದೆ ದೇವರಿಗೆ ಬಿಡಲಾರನು.

ದೈವಂ ಪುರುಷಕಾರೇಣ
 ಯಸ್ಸಮರ್ಥಃ ಪ್ರಬಾಧಿತುಮ್
 ಸ ದೈವೇನ ವಿಸನ್ನಾರ್ಥಃ
 ಪುರುಷಸ್ತೋ ವಸೀದತಿ

೩.

ಪುರುಷಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದವನು ದೇವರಿಗೆ ಹೆದರಿ ದುಃಖಿಸಲಾರನು.

ಕೊಕ್ಕಿಲಕೊಯ್

೫೯

ಗುಹ ಮಾಡಾಡಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ತನ್ನ ಅನುಚರರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಡ್ಡದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಕಾದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿತು.

ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಹೊರಟುಹೋದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸ್ಥಿರ ಬೇವಿಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. “ಅದು ಹೊರಟು ಹೋದುದು ನನಗೆಷ್ಟೋ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು. ಅದು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ಮಂತ್ರಿ, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲಾ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯ ಮಹಿಳೆಯರೂ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನನ್ನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಂಬಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವವನು ಅರಕ್ತಾಕ್ಷಿಯೊಬ್ಬನೇ. ಉಳಿದವರಿಂದ ಯಾವ ತಡೆಯೂ ಬಾರದು. ಈಗ ನಾನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಈ ದುರ್ಗ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜನನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕೊನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದೂರದೃಷ್ಟಿಯವರಾದ ಹಿತ ಚಿಂತಕ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡಿಕೊಂಡು. ಕೊಂಠರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ರಾಜನು ಖಂಡಿತ

ನಾಶವಾಗುವನು. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ನನಗೆ ಜಯವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇನಿಲ್ಲ.” ಎಂದು ಕೊಂಡಿತು ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ.

ಕಾಲ ಹೊಂಚುಹಾಕಿ ಒಂದು ದಿನ ಗುಹೆಯೊಳಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಅದರೊಳಗಿದ್ದ ಗೂಗೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿರ್ಮೂಲಿಸಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಣಗಿದ ಕಡ್ಡಿ ಕೋಲು ರೆಂಬೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಂದು ತನ್ನ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಡತೊಡಗಿತು. ಅದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ರಾಜನಾಗಲಿ, ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿ, ಅವರ ಅನುಚರರಾಗಲಿ ಗಮನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದೇನೋ ತನ್ನ ಸ್ಥಳ ಬಿಚ್ಚಿಡಲು ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದೂಕೂಡವು. ಸ್ಥಿರಜೀವಿ ಕಾಗೆಯ ಸ್ನೇಹದ ರೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಮಿತ ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು.

ಗುಹೆಯೊಳಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಗೂಗೆಗಳ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಸುಟ್ಟುಹಾಕಲು ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಉರು ಪಲುಗಳು ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ಥಿರಜೀವಿ ಹಾರಿ ಹೋಗಿ ಕಾಗೆರಾಜ ಮೇಘವರ್ಣ ದೊಂದಿಗೆ “ಮಹಾರಾಜ! ಶತ್ರುವಿನ ಕೋಟೆಯೊಳ

ಗೆಲ್ಲಾ ಸುಟ್ಟು ನಾಶ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಿವನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನೀವೂ ನಿಮ್ಮ ಅನುಚರರೂ ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ಉರಿಯುವ ಕೊಳ್ಳಿಯನ್ನು ತಂದು ನನ್ನ ಗೂಡಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಬಿಡಿ. ಅದರ ತುಂಬಾ ಒಣಗಿದ ಉರುವಲುಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಗೂಗೆಗಳ ಮನೆಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಆ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ” ಎಂದಿತು.

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮೇಘವರ್ಣವು ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟು. “ಅಯ್ಯಾ, ನಿನ್ನ ಸಮಾಚಾರ ಪೂರಾ ಹೇಳು. ನಾವು ಕಲೆತುಕೊಂಡು ಬಹಳ ಕಾಲವಾಯಿತು.” ಎಂದಿತು.

“ಈಗ ಬೇಡಪ್ಪಾ. ಇದು ಮಾಡುವ ಸಮಯವೇ ಹೊರತು ಮಾತಾಡುವ ಸಮಯವಲ್ಲ. ಶತ್ರುವಿನ ಗೂಢಚಾರರು ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು, ನನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಭಗ್ನ ಮಾಡಿಬಿಡ

ಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಕು. ಗೂಗೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದರೆ ಮತ್ತೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಾರದು.” ಎನ್ನ ಶತ್ರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸತ್ತು ನೀನು ಜಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ಬಿಡು. ಒಂದ ಮೇಲೆ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಾಡದ ಗಾಳಿ ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಮಾಡಿಸಿಬಿಡು.” ಎಂದಿತು ಸ್ಥಿರಜೀವಿ.

ಕೂಡಲೇ ಮೇಘವರ್ಣವು ಅವನ ಅನುಚರರನ್ನು ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ಉರಿಯುವ ಕೊಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕೊಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಗೂಗೆಗಳ ಗುಹೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹಾರುತ್ತಾ ಹೋಗಿ, ಒಣ ಉರುವಲು, ಒಪ್ಪಿಲ್ಲಪ್ಪಿದ್ದ ಸ್ಥಿರಜೀವಿಯ ಗೂಡಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ದುವು. ಒಮ್ಮೆಗೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊಗೆಹರಡಿ ಒಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಗೂಗೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಜಾರಾಡಿ ಕೂಗಾಡಿ ಏರಕ ಯಾತನೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ನಾಶವಾದುವು.

ತರುವಾಯ ಮೇಘವರ್ಣವು ವಿಜಯ ಗರ್ವದಿಂದ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಷ್ಠಿಸಿಕೊಂಡು, “ಈಗ ನಿನ್ನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹೇಳು” ಎಂದು ಸ್ಥಿರಜೀವಿಯನ್ನು ಕೇಳಿತು.

ಸ್ಥಿರಜೀವಿ ಹೀಗೆಂದಿತು: “ನಾನು ದಿನಾ ಆ ಗೂಗೆ ರಾಜನಿಗೆ ಒಂದು ಜೊಳ್ಳು ಸಲಾಮು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆ” ಎಂದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮೇಘವರ್ಣವು, “ಅಶ್ವರ್ಯವಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾ! ನಿನ್ನಂಥವನು ಆ ಹಾಳು ಗೂಗೆಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದೇ!” ಎಂದಿತು.

“ಕಾರ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕತ್ತಿಯ ಕಾಲಿಗೂ ಬೀಳಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರಷ್ಟೆ? ಅರ್ಜುನಸಂಧ್ಯೆಯ ರವಿಕೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆ? ಭೀಮನು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆ? ಯಂಧಿಪುರನು ಒಪ್ಪು ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನಾಗಲಿಲ್ಲವೆ? ನಕುಲಸಹದೇವರು ವಶುಮಾಲಹಾಗೆ ಲಿಲ್ಲವೇ?” ಎಂದಿತು ಸ್ಥಿರಜೀವಿ “ವಿನಾಶ್ವರ್ಯ! ನೀನು ಮಾಡಿದುದು ಕತ್ತಿಯ ಅಲಗಿನಲ್ಲಿ ನಡೆ

ಮುಖ ಕೆಲಸ" ಎಂದಿತು ಮೇಘವರ್ಣ. "ಅದಕ್ಕೆ
 ಸಿದ್ಧರೇಹವೇನಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ ಹೊರಟು
 ಕೋರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಸುಲಭ
 ವಾಯಿತು. ಕುಳಿದವರೆಲ್ಲ ಮೂಢರು. ಅಂಥವ
 ರನ್ನು ವಂಚಿಸುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮೂಢರನ್ನು
 ಮೆಚ್ಚಿಕೋ, ತಿಡಿಪೋತರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೇಯಿಸು,
 ಲೋಬಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡು. ದರಿದ್ರರಿಗೆ
 ಸಾಲ ಕೊಡು, ವಿದ್ವಾಂಸನಿಗೆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕೊಡು,
 ರಾಜನ ಮೇಲೆ ವಿಧೇಯವಾಗಿರು. ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ
 ನೆರವೇರುತ್ತದೆ. ಅದೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ.
 ಮಂದವಿಸರ್ಪ ಎಂಬ ಹಾವು ಕಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು
 ಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆ ಮೂಢರಿಗೇ ತಲೆ ಬಾಗಿಕೊಂಡಿರ
 ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದಿತು ಸ್ಥಿರಜೀವಿ.

"ಅದೇನು ಕಥೆ?" ಎಂದು ಮೇಘವರ್ಣವು
 ಕೇಳಲು, ಸ್ಥಿರಜೀವಿ ಹೀಗೆಂದಿತು:

ಮಂದವಿಸರ್ಪ ಎಂಬ ಹಾವು ಮುರಿಯಾಗಿ
 ಹೋಗಿ, ಹೇಗೆ ಬದುಕುವುದೆಂಬ ಅಲೋಚನೆಗೆ
 ಬಿತ್ತು. ಅದು ಒಂದು ಕಪ್ಪೆಗಳ ಮಡುವಿನ ಹತ್ತಿರ
 ತಲೆ ತುಂಬಾ ಚಿಂತೆ ಹೊತ್ತು ಹಾಗೆ ನಟಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಒಂದು ಕಪ್ಪೆ ನೀರಿನ ಬದಿಗೆ
 ಬಂದು, "ಮಾವಾ! ಈ ದಿನ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗ
 ರಿಲ್ಲವೇಕೋ?" ಎಂದು ಕೇಳಿತು.

"ಅವ್ವಾ, ನನ್ನಂಥ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯದವನಿಗೆ ತಿಂಡಿ
 ಗಿಂಡಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳು? ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ತಿಂಡಿ
 ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ನೋಡಿ.
 ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋದೆ. ಅದು ತಪ್ಪಿಸಿ
 ಕೊಂಡು ಮಡುವಿಗೆ ದುಮುಕಿತು. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ
 ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಂತ್ರವಚನ
 ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕನ ಕಾಲನ್ನು
 ನೋಡಿ, ಕಣ್ಣು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣದ ಕಪ್ಪೆ ಎಂದು
 ಕೊಂಡು ಕಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟೆ. ಆ ಬಾಲಕ ಕೂಡಲೇ ಸತ್ತ.
 ಅವನ ತಂದೆ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನನ್ನ
 ಮಗನನ್ನು ಕೊಂದೆಯಲ್ಲಾ! ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಜನ್ಮ
 ಪುರಾ ಕಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವೇ
 ಆಗಲಿ! ಎಂದು ಶಪಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಆದುದರಿಂದ ಪಾಪ
 ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳೋಣ
 ಅಂತ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದಿತು ಹಾವು.

ಈ ವಾರ್ತೆ ಕಪ್ಪೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವು
 ಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಾವಿನ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ
 ಸವಾರಿ ಮಾಡಲು ಬಂದುವು. ಅವರ ಹಡೆಯ
 ಹತ್ತಿರ ಕಪ್ಪೆರಾಜ ಜಾಲಪಾದಮೂ, ತರುಮಾಯ
 ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಅವರ ಸಂತರ ಇತರ ಪದವಿಗಳ
 ಕಪ್ಪೆಗಳೂ ಸಾಲಾಗಿ ಕುಳಿತುವು. ಕಪ್ಪೆಗಳಿಗಾದ
 ಆನಂದಕ್ಕೆ ಎಣೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

೧೯೭. ಕಲ್ಲೆದೆಯ ವೀರ

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲಿನ ನಾಗರಿಕತೆ ಎನಲ್ಪಡುವ ಸುಮೇರಿಯನ್ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೨,೦೦೦ ರಿಂದ ಅನಂತರ ಬಾಬಿಲೋನಿಯನ್ನರು ಜಯಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ೨೦೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ "ಕಾಸ್ಸೈಟ್" ಜಾತಿಯವರು ಬಾಬಿಲೋನಿಯನ್ನರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಸುಮಾರು ೬೦೦ ವರ್ಷ ವಾಲಿಸಿದರು. ಮೊದಲು ಬಾಬಿಲೋನಿಯನ್ನರಿಗೆ ಬಾಗಿಲೊಂದಿದ್ದ ಅಸಿರಿಯನ್ನರು ಕಾಸ್ಸೈಟರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಒಂದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಅಸಿರಿಯನ್ನರು ವೀರರಿದ್ದಷ್ಟೂ ಕ್ರೂರರು. ಅಸಿರಿಯನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಎರಡನೇ ಸಾರ್ಗಾನ್ ನಂತಹ ರಾಜರು ಮಹಾವೀರರ ಶ್ರೇಣಿಯವರಾಗುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಕಡೆಯವನು ಅವರ ಬನಿಪಾಲ್. ಇವನು ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೬೬೨-೬೨೬ ವರೆಗೆ ವಾಲಿಸಿದನು. ಅವನ ಪ್ರಶಾಪಕ್ಕೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಅರೇಬ್ ಮಂದಿ ರಾಜರು ತಮ್ಮ ಕುಮಾರಿಯರನ್ನು ಅವನ ಉಪಪತ್ನಿಯರಾಗುವಂತೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಅವನು ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸೇನೆಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವನು ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವಂತಿದೆ. ಇವನ ಅನಂತರ ೧೪ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಿರಿಯಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಯಿತು.

ಸೆನ್ಸೈಸಿಟೈವಿಟಿ

ಧರಣಿಯೇ ಬೆರಗಾಗುವಂತಹ ಸಹನೆಯ ಪುಂಜ ನಾದ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು ಮರದ ಬಳಿಗೆ ತಿರುಗಿಹೋಗಿ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ನೇತಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶವವನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ, ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಂದಿನಂತೆ ಮೌನ ವಾಗಿ ಸ್ವತಾನದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆಯತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ಶವದೊಳಗಿನ ಬೇತಾಳವು ಮಾತಾಡಲು ತೊಡಗಿ, "ರಾಜಾ, ಪಾತ್ರವರಿತು ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನು ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಸರಿಯಾದ ಸತ್ಪಾತ್ರರಾದವರಿಗೂ ದಾನಗಳು ಕೂಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೆ ನಿರರ್ಶನವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಮಣಗುಪ್ಪನ ಕಥೆ ಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಾರಿಯ ಶ್ರಮ ತಿಳಿಯ ದಂತೆ ಕಥೆ ಕೇಳುತ್ತಾ ನಡೆ" ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಲು ತೊಡಗಿತು:

ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ಸನ್ಯಾಸಿ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಣಗುಪ್ಪನೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತನಿದ್ದನು. ಅವನು ಮಾಡುವ ದಾನ ಧರ್ಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಅಪರದಾನಕರ್ಣನೆಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿತ್ತು.

ಬೆತ್ತಾಳಕಥೆಗಳೇ??

ಸನ್ಯಾಸಿ ಆ ಮಂಚಗುಪ್ತನ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಮಂಚಗುಪ್ತನು ಸನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಗೌರವ ದಿಂದ ಆದರಿಸಿ ಉಪಚರಿಸಿ ಆತಿಥ್ಯಕ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ದನು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದುಕಡೆ ಮಂಚಗುಪ್ತನ ದಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಾವಿರಾರು ದರಿದ್ರರು ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಮಂಚಗುಪ್ತನ ಜನರು ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸನ್ಯಾಸಿ ಧನವಂತನ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹೊರಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು, "ನಿನ್ನ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಾ ಮೆಚ್ಚಿದೆನು. ನಿನ್ನ ದಾತೃತ್ವವನ್ನೂ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದೆನು. ನೀನು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವರವನ್ನು ಕೇಳು, ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಕೇಳುವ ವರವು ನಿಷ್ಕಲ್ಪವಾಗಿದ್ದರೆ ನೆರವೇರುತ್ತದೆ" ಎಂದನು.

ಮಂಚಗುಪ್ತನು ಏನೆಯಂದ. "ಮಹಾಪ್ರಸಾದ! ನನ್ನ ಬೇವಿಹಾಂತದ ವರೆಗೂ ಅವಿರಾಳವಾಗಿ ದಾನ ಧರ್ಮ ಮಾಡಲು ಕರಗದ ಸುವತ್ತು ಇರುವ ಹಾಗೆ ವರ ಕೊಡಿ" ಎಂದನು.

ಸನ್ಯಾಸಿ ಮುಗುಳು ನಕ್ಕು ತಲೆಯಾಡಿಸಿ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟನು.

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಶಿಷ್ಯನು ಸನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, "ಗುರುಗಣೇ, ನೀವು ಮಂಚಗುಪ್ತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ

ವರವು ದಕ್ಕಿದೆಯೇ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. "ದಕ್ಕಿ ರಿಲ್ಲ" ಎಂದನು ಸನ್ಯಾಸಿ.

ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಹಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರತಿಕೂಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ, ಮಂಚಗುಪ್ತನು ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ದರಿದ್ರನಾಗಿ ದಾನಧರ್ಮ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟನು.

ಬೇತಾಳವು ಹೀಗೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, "ರಾಜಾ, ಸನ್ಯಾಸಿ ಕೊಟ್ಟ ವರವು ಏಕೆ ಫರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ? ಅವನಿಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ವರ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೇನು? ಈ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಮಾಧಾನ ತಿಳಿದು ಕೊಡು ಹೇಳದೇ ಹೋದರೆ ನಿನ್ನ ತಲೆ ಒಡೆದುಹೋಗು ತ್ತದೆ!" ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾಯಿತು.

ಅದಕ್ಕೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು ಹೀಗೆಂದನು: "ಮಗ! ಗುಪ್ತನು ನಿಷ್ಕಲ್ಪವಾಗಿ ವರ ಕೇಳುವವನಾಗಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ನಗರದಲ್ಲಿ ದರಿದ್ರರಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮರ ಕೇಳಬೇಕಿತ್ತು. ದಾತನೇನು ತನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಧನವೂ ಬೆರಸಾಯಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವರವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ನಿಷ್ಕಲ್ಪವಾದ ಕೋರಿಕೆಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ವರವು ಸಿದ್ಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ."

ಹೀಗೆ ರಾಜನಿಗೆ ಮೌನಭಂಗವಾದ ಕೂಡಲೇ ಬೇತಾಳವು ಶವದೊಂದಿಗೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ನೇತಾಡತೊಡಗಿತು.

నరబలి

ప్రరూపకాం టన్నప్పను తన్న నాయుయోందిగి ప్రయణాణ మొడుక్తా ఒందాసోందు గుడ్డగడదు ప్రదేశదర్లి నడయుక్తిద్దను. ఆగ కేలమంది కాడుజాతయవరు డక్క బారిసుక్తా ఓలీల ధ్వని సుక్తా. ఓళ్ళు, హాకుక్తా, డోడ్డు గుంబాగి అవసిగి ఇదిలాగి బయక్తిద్దరు.

గుంటిన నడవే క్షోణిగళన్ను కట్టెద గాడియ మేలే ఒట్టు మనుష్యనన్ను నిల్లిపట్టు ఒందు ఈటక్క బిగియలాగిక్తు అవన హణ్ణయల్లి బేరియ లుండేయంతక కంకుమ బొట్టు. ఎదే యల్లి కేంపుక్షోగళ మూలే. అవన ముఖదర్లి మువిన కల శ్చప్పవాగిక్తు. ఆ నిభాగ్యనర్ను బరిక్షోడలు క్షోండోయ్యుక్తిద్దారేందు టన్నప్ప సిగి కిళియితు అవన అవశ్యయన్ను నోడి టన్నప్పసిగి మనస్సు కరిగితు కాడుజాతయవర అజారగళు ఒహళ అమూనవవారిరుక్తవేందు అవను కేళిద్దను.

టన్నప్ప స్కల్లు ఆరేలొటిగి గుంటిన ఓందే టన్నుక్తిద్ద ఒట్టుళు ముదుకుయన్ను మూకుండిసి

"ఎను ఈ గుంపు?" ఎందు కేళిదను. ముదుక దూరదర్లి కాణువ కేరియన్ను క్షోరిసి. "అదే నమ్మ కేరి. ఆ గుడ్డద మేలే ధోలేరమ్మన గుడి ఇదే. ఆ అమ్మ అల్లిగి 'ఒందు నాల్కు వహ్ అయితు. ప్రతివహ్ తనగి ఒట్టు గండు మనుష్యనన్ను. ఒందు ఓత క్షోణి గళన్ను బరిక్షోడబేణేందు అవళ ఆచ్చేయొగద ఆ అమ్మన మ్మేమే తుంటా డోడ్డుదు కళద వహ్ మనుష్యన్న బరి క్షోడరే క్షోదద్దక్కే మళిబారదే లూరల్లు ఒగిగి ఓన సాయ క్షోడగితు కురియగరన్ను బరిక్షోడ్డే'వే అంత కరికే కేళిక్షోండ జ్జోగిచ్చ మూతు తడ్చిద్దక్కే రక్త వాయె మూడి సత్త. ఈగ నమ్మ అజగ బ్ధిరవనే శ్చంత క్షీయింద నరబలి క్షోడుక్తానే దోచి సుక్షోపపడుక్తాళి. నిసన నోడెం. బారప్ప!" ఎందళు.

టన్నప్పను అవళన్ను నోడి, "ఆ మనుష్యసిగి తందే తాయా యూరూ ఇల్లవే? అవనన్ను యూరిగి బరిక్షోట్టరి అళావవరాయూ ఇల్లవే?

ಮೋಯಿತು. ಹಾಗಾದರೂ ನಮ್ಮ ಭೈರವ ಅವಳ
ಕನ ನಾಯಿ ರೂಪ ಮೋಡಾಡಿಸದೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು
ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಾನು ತೀರ್ಥ ಹೂಡುತ್ತೇನೆ ಮೊದಲ
ಚಿತ್ತೋಕೆ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ವಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದೆ.

ಭೈರವನು ಚಿನ್ನವೃಷವನ್ನೂ, ನಾಯಿಯನ್ನೂ
ನೋಡಿಸಿ ಮಾರಿಸಿ ನೋಡಿದನು. ಚಿನ್ನವೃಷನು ಅವ
ನನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತೆ ಹೀಗಿಂದನು "ನೋಡಯ್ಯಾ
ಭೈರವಾ! ಬಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು
ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನೂ ತನ್ನ ಹಾಗಿನವನೇ
ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಈ ಶಾಪ ಬಡೆದ ಭೈರವ
ನಾಯಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕತ್ತಿಹಿಡಿದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿತು.
ಅದಕ್ಕೆ ಏಕೆಂದರೆ ಪೋಲೇರಮ್ಮ ಪಾಪಾನ್ಯಳೆನ್ನಲ್ಲಿ
ಈ ಸಂಗತಿ ನಿನಗೂ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಅವಳು ಬೆಕ್ಕವಾಯಿ
ದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕೊಡಿದು ನುಂಗಿದವಳು.
ಈಗ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಶಾಪದಿಂದಹಾಸೇ ಅವಳು
ನರಬಲಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಳು? ಈಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ
ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮೇಲಿನ ಅಂತಸ್ತಿಗೆ
ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ."

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಓಡುತ್ತಾ ಬಂದು
ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಗುಡಿಯೊಳಗೆ ಬಿಡಿ ಬಿದ್ದ ಸುಮಾರು
ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಕೇರಿಯ ಕಡೆಗೆ
ಓಡಿದರು. ಚಿನ್ನವೃಷ ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೂ, ನಡೆದು

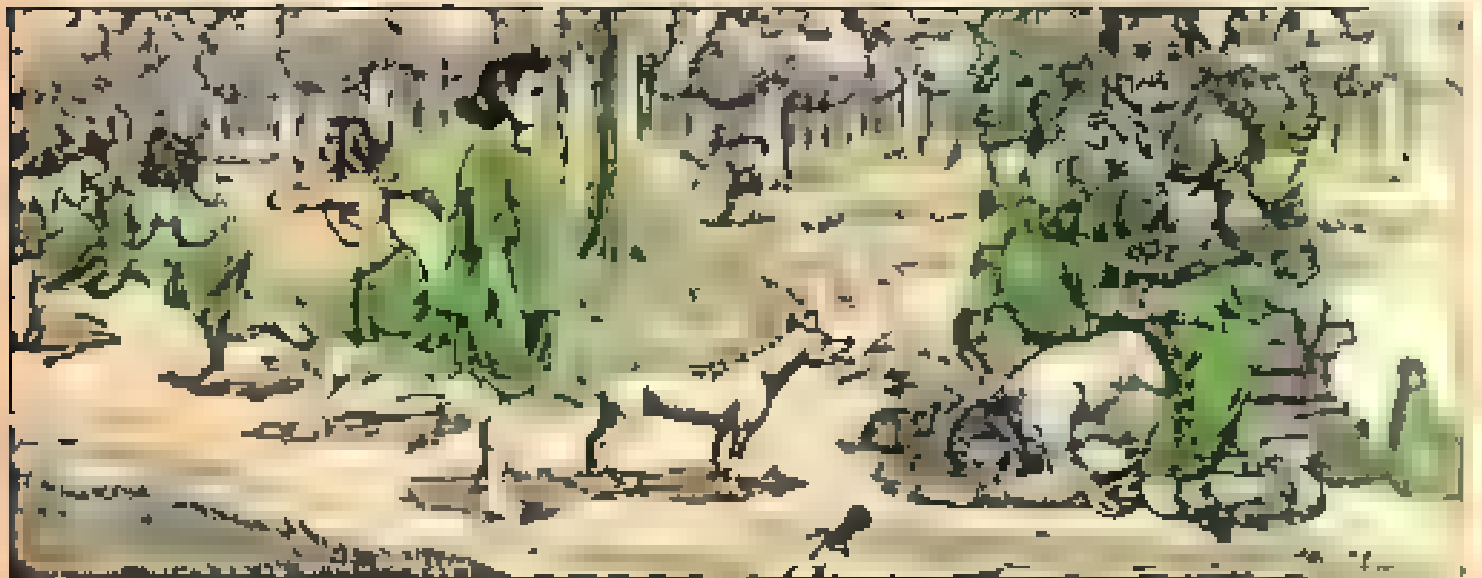
ದಕ್ಕೂ ಸರಿಹೋಯಿತು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚಿನ್ನ
ಮಾಕಿನಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆ ಬಿದ್ದಿತು.

ಭೈರವನು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ದೂರ ಬಿಸು
ನಾಯಿಯು ಕಾಲಮುಂದೆ ಅದ್ದ ಬಿದ್ದು. "ಈ
ನಿನ್ನ ಕೃಪಕಾರ ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾರೆ ನಾಂ
ರೂಪ ಬಾರದಂತೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದೆ. ನಿನ್ನ
ಮೇಲೆ ಪೋಲೇರಮ್ಮನಿಗೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಕುಡಿಸಿ
ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಲಿಗೊಡುತ್ತೇನೆ ನಿನ್ನ
ಕೂಡಾ ಮಾರಾಟ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು" ಎ
ಪ್ರವಣಿ ಮಾಡಿದನು.

ತರುವಾಯ ಚಿನ್ನವೃಷನೇ ಓರಿಗೆ ನಿಂತ ಸಭಾ
ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಟ್ಟ ಮನೆಗೆ ಹೊರಡುವನು
ರೊಂದಿಗೆ ಚಿನ್ನವೃಷನು ಅವರ ಕಿರಿಗೆ ಮೊ
ನೋಡಿದನು.

ಜಿಂಕೆಯಿಂದ ಬಹಳ ನಪ್ಪನೇನೂ ಆಗಿರಲಿ
ಎರಡು ಗುಡಿಸಲಿಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದು
ಸುಟ್ಟುಹೋದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಾ
ದವ್ವೆ? ಸತ್ತಹೋದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಒಡಿಸಿ
ಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಆದುದರಿಂದ ಶಾನು ಮಾರಿ
ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಚಿನ್ನವೃಷನು ಅಕ್ಕನೂ ಪಕ್ಕಾತ್ತಾವ ವಡಲೆ

ಆ ಮೇಲೆ ಅವನು ತನ್ನ ಪಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ
ಪ್ರಾಣದಿಂದ ದೂಡೆ ದ್ರವ್ಯವೂ ಹೊರಟನು

ನರದ್ರಷ್ಟ

ಹಿರಿದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವನಾಥನೆಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಕೈತನಿದ್ದ. ಅವನು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ತನ್ನ ಮನೆ ಯನ್ನೂ, ನಾಲ್ಕು ಎರೆ ಹೊಲವನ್ನೂ ಇಬ್ಬರು ಮಗಂದಿರಿಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಸಾಯುವ ಮೊದಲು ವಿಶ್ವನಾಥನು ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ಮಗನೊಂದಿಗೆ, "ಅಪ್ಪಾ, ನಿನಗೇನು ಬೇಕಾದರೂ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕೇಳು ಕಷ್ಟಕಾಲ ಬಂದಾಗ ನಿನ್ನ ಹೊಲದ ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೋಡಿಕೋ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನು.

ವಿಶ್ವನಾಥನು ತೀರಿಹೋದ ಮೇಲೆ ಅವನ ದೊಡ್ಡ ಮಗ ರಂಗನು ತನ್ನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರಬ್ಧೆಯಿಂದ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಚುರುಕು ತನವುಳ್ಳ ಶ್ರಮಜೀವಿಯಾದುದರಿಂದ, ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ರಾಫೆಗಳು ಕೈಗೊಡುತ್ತಾ ಬಂದುವು. ಎರಡನೇ ಮಗ ತಿಮ್ಮನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಸೋಮಾರಿಯಾಗಿದ್ದವನು. ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮೈ ಬಗ್ಗದವನು. ಕೇವಲ ಜಡಮಂದರಾಯ

ಅಣ್ಣ ಅವನಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡು, ಹೀಗೆ ಮಾಡು ಎಂದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದರೂ ಅವನು ಲಕ್ಷ್ಮಮಾಡ

ಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ತಿಂದು ತಿರುಗಿಯೇ ಕಾಲಕಳೆದನು. ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಲು, ರಂಗನೂ ಬೇಸತ್ತು ಸುಮ್ಮನಾಗಿಬಿಟ್ಟ.

ದಿನಗಳು ಕಳೆದು ರಂಗನ ಹೊಲವು ಹಚ್ಚಗೆ ಬಾಗಾರದಂಥ ಕದಿರುಗಳಿಂದ ಜೋಕಾರಿಯಾದು ತ್ತಿರಲು, ತಿಮ್ಮನ ಹೊಲ ದೀಡುಬಿದ್ದು ಭಣಭಣಿಸಿ ಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ಅಣ್ಣನ ಹೊಲ ನೋಡಿ ಕಣ್ಣು ಚುಚ್ಚಿತು. ಅವನು ಅಣ್ಣನೊಂದಿಗೆ, "ಅಣ್ಣಾ, ನಿನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳದೆ ಹೋದುದಕ್ಕೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿ. ಏನು ಮಾಡಲು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬೇಸಾಯದ ಒಂದು ಮಣ್ಣು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ದಯೆ ವಿಟ್ಟು ನೀನೇ ನನ್ನ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಣ್ಣಾ!" ಎಂದ ನಾಚಿಕೆಬಿಟ್ಟು.

ರಂಗನು ತಮ್ಮನ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮನ ಹೊಲವನ್ನು ಉತ್ತು, ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ತಿಮ್ಮನು "ಅಣ್ಣಾ, ನನ್ನ ಹೊಲ ನೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಹೊಲ ನನಗೆ

ಕೊಡು ಉಳಿದ ಕೆಲಸ ಹೆಗಾದರೂ ನಾನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು.

ಅದಕ್ಕೂ ರಂಗನು ಒಪ್ಪಿದ. ರಂಗನೂ ತಿಮ್ಮನೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಂಡರು. ಈಗ ರಂಗನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತಿಮ್ಮನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ನಿರಿಸಿ ಸದುಪಾಯ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಬಾವಿ ರಂಗನ ಭಾಗದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಿತು. ಅದರ ನೀರು ತಿಮ್ಮನ ಹೊಲದ ಭಾಗಗಳ ವರೆಗೆ ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಲದು. ಅದಕ್ಕೇ ತಂದೆ ತಿಮ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಿಮ್ಮನಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದೇ ಅವರು ಅವನಿಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದ ಹೊಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ನೆನೆದುಕೊಂಡ ರಂಗನು ತಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆ ಒಣ ಹೊಲದ ಈಶಾವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೋಡಲು ಉದ್ರವಿಸಿದನು. ಸುಮಾರು ಮೂರು ಗಜ ಹೊಂಡ ತೋಡಿದಾಗ ಒಂದು ಮಾತ್ರವು ಬಿಕ್ಕಿತು. ಅದರ ಬಾಯಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಭದ್ರ ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು.

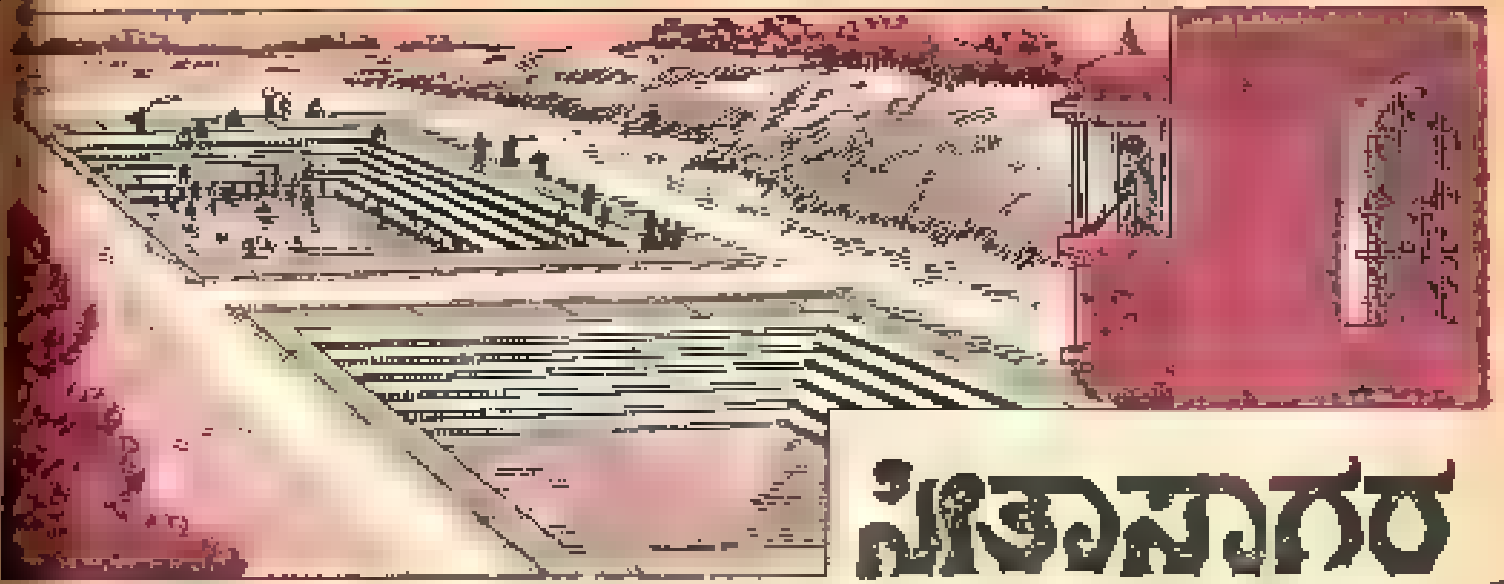
ರಂಗನು ಅಗ್ನಿಯೊಳಿತ್ತು ಅದರ ಮುಳ್ಳುರ ವನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದನು. ಅದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಬೆಳ್ಳಿ ನಾಣ್ಯಗಳಿದ್ದುವು. ಅದು ತಮ್ಮ ತಂದೆ ಜೀವ

ವರಿಸದಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತವಟ್ಟು ಲೇಳಿಸಿದ ಹಣ. ರಂಗನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕರಿಯದಿರುವ ತಿಮ್ಮನಿಗಾದರೂ ಅದು ದಕ್ಕುವ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಅದನ್ನು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಬೇಕೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಂಗನು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನಾದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸದುಪಾಯ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ತಂದೆನು ಆಶಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು ರಂಗನು ಆ ಧನವನ್ನು ತಿಮ್ಮನಿಗೆ ಕೊಡಲು ರಿಡಿದನು. ಆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಅವನು ಅವನೇ ತಿಕ್ಕೊಂಡು ತಿಮ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಅವನ ಆಶಯ ಈಡೇರಲಿಲ್ಲ.

ರಂಗನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೋಡುತ್ತಿರ ತಿಮ್ಮನು ತನ್ನ ಭಾಗದ ಮನೆಯನ್ನೂ, ಅಣ್ಣನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹೊಲವನ್ನೂ ಯಾರಿಗೋ ಮೊಲ ಆ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗಿ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಹೊಲದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಣ್ಣನೇ ಮಾಡಿದರೂ, ಬೆಳೆದ ವೈರನ್ನು ಕೊಯಿ ಮನೆಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೂಡಾ ಅ ಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮನ ನತದೃಷ್ಟಿಯ ನೋಡಿ ರಂಗನಿಗೆ ತುಂಬ ಮರುಕವುಂಟಾಯಿ

ಸೀತಾಸಾಗರ

ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೋಕೀಪುರದ ಜಮೀನ್ದಾರನಾಗಿದ್ದ ರೂಪಾರಾಮನಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಎಂಬ ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದಳು. ಏಕಾ ವಶಿಷ್ಠತೆ, ಅವಳು ಒಬ್ಬ ಮಗನನ್ನು ಹೆತ್ತು ಒಂದು ಪರ್ವದಿನ ಶುಭ ಗಳಿಗೆ ಋತ್ವಿ ಸತ್ತುಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಳು.

ಅವಳ ಮೇಲೆ ಅವಾರ ಅನುರಾಗವಿಟ್ಟಿದ್ದ ರೂಪಾರಾಮನು ಅವಳ ಹಸಿವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರವೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟನು. ಅವಳನ್ನು ದಹನಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದ ಬದಿಯಲ್ಲೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿತ್ತು. ದಹನದ ಹಾಗೆದ್ದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಮಂಟಪವೆದ್ದಿತ್ತು. ಅಮೇಲೆ ಊರಿನವರು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸತ್ತ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪುತಿ ವರ್ಷ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನೋತ್ಸವ ನಡೆಸತೊಡಗಿದರು. ಅದೊಂದು ಪುಣ್ಯ ತೀರ್ಥವೆನಿಸಿತು. ಜನರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಂದರೋ ಬರತೊಡಗಿದರು.

ಜಮೀನ್ದಾರ ರೂಪಾರಾಮನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರಗೆ ಎವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಜಮೀನ್ದಾರನ ಆಹ್ವಾನದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಅವನ ಮಗಳು ಸೀತೆ

ಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಗ್ಧನಾದನು. ಸೀತೆ ಸುಂದರಿ. ವಿದ್ಯಾಂಸಳಾಗಿದ್ದಳು. ಸೀತೆಯ ತಂದೆ ಅವಳನ್ನು ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ ರೂಪಾರಾಮನು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ಹಾಗೆ ರೂಪಾರಾಮನ ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಸೀತೆ ಬಂದಳು. ಅವಳ ಸೌಜನ್ಯ ಸುಗುಣಗಳಿಗೆ ಜಮೀನ್ದಾರನ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಮುಗ್ಧರಾದರು. ಅವಳು ತನ್ನ ಸಮತಿಯ ಮಗನನ್ನು ಸ್ವಂತ ಮಗನಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದರಿಂದ ರೂಪಾರಾಮನು ಅತ್ಯಾನಂದ ಪಡುತ್ತ. ಸೀತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆರೆ ತೋಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸೀತಾ ಸಾಗರವೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟನು. ಅದರ ಜನರು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರವನ್ನು ನೋಡಿದಂತೆ ಸೀತಾ ಸಾಗರವನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಂತಹ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥದ ಭಾವನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬರುವಂತೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಸೀತೆ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯ ಗವಾಕ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಸೀತಾ ಸಾಗರವನ್ನು ನೋಡುವಳು. ಅವಳು ಸಹಜವಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಹೃದಯದವಳಾದರೂ, ಸತ್ತರೂ ಮೆರೆಯುವಂತಹ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ನೆನೆದು

ಈಚ್ಚೆಗೊಣಗದಿರಲ್ವು ಹೀಗಿರಲು ಒಂದು ದಿನ ರೂಪಾರಾಮನು ಅವಳನ್ನು ಕೊಂಡಿ, "ನೀನು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವರ್ಗವೂ ಧನ್ಯಳು. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿ ಪಾರಿಸರಾದರೆ ನಾನು ಬದುಕಿಕೊಂಡೇ ಇನ್ನೆ ಕೀರ್ತಿ ಮೋಡುತ್ತಿರನಿ! ನೀನೇ ಭಾಗ್ಯಕಾರಿನಿ" ಎಂದನು.

ಹೀಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಬಿಟ್ಟು, "ಮಾಣ್ಣು ಪೂರಿಸ್ತು ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ! ಹೀಕು ಹಾಗರದಕ್ಷೇಸವೆ? ಒರೀ ಸವ್ವೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಹಾಗೆ ನಾನೂ ಧನ್ಯರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಪದವಾದಿನದ ಕುಳಿಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತ, ಹೀಕು ಹಾಗರದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ದಹನವಾಗಬೇಕು," ಎಂದಳು.

ಅವಳ ಮೂಕನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ರೂಪಾರಾಮನು ನಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮನೋವೇದನೆಯ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದವ ಹಾಗೆ ಒನಾರರೂ ಮಾಡವೆಳೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡನು.

ರೂಪಾರಾಮನು ಹಿತೆಯೊಂದಿಗೆ, "ನಾನು ಹೀಕು ಹಾಗರದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವಾಲಯ ಕಟ್ಟಿಸು

ತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೀಕು, ಹಾಗರ ಕೂಡಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸುರದ ಹಾಗೆಯೇ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವೆನಿಸಿ, ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ "ಎಂದನು.

"ಎನಾದರೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ! ಹಾಗರದಹಾಂ ಲಾಕ್ಕೆ ಸ್ವತಃ ಒಂದು ಪವಿತ್ರತೆಯುಳ್ಳು ಹೃದಯದ ಹೀಕು ಹಾಗಕ್ಕೆ ಪವಿತ್ರತೆ ಒಂದು ಆ ದೇವಾಲಯದಿಂದಾಯಿತು. ಹೀಕು ಗುಣ ರ್ವಾ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ? ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಏನು ಬೇರೆ!" ಎಂದಳು ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿ.

"ಈ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹಿವಾಲಯ ಆ ಹಿವದ ಗೃಹದಿಂದ ನೀನು ಗರ್ಭಿಣಿಯೂ ಆಗುವಿ. ನಿನಗೆ ಎಂದ ರೂಪಾರಾಮನು.

ಅದರಂತೆ ಬೇಗವರ್ಷೇ ಹೀಕು ಹಾಗರದ ಬದಿಯ ಹಾಂ ಬದ್ಧವಿಂದ ಕಟ್ಟಿದವದ್ದಿತು. ಸಾವಾಂ ತಮಾರಾಯಿತು ಇನ್ನು ರೀಗಿ ಪ್ರತಿವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಹೋತ್ಸವ ಸತೆಯಬೇಕು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವ ಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಸೋಮನಾಥನು ಮದ್ರಜಾರಿಕನು ರೂಪಾರಾಮನಿಗೆ ತುಂಬ ಸ್ನೇಹಿತ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ರೈರೂ ಅದಿವಾಡಿ ಬೆರೆವರು ಕುಮಾರ ರೂಪಾರಾಮನ ಗೃಹರಹಸ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದವೆ. ಬಾರೆ ರೂಪಾರಾಮನಿಗೆ ಬಂದ ಸುಖಗಳನ್ನು ಸೋಮನಾಥನು ಪರಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸೋಮನಾಥನು ರೂಪಾರಾಮನೊಂದಿಗೆ, "ನೀನು ಹೀಕಿಗೆ ಸುಖೋಪಮಿಸುವ ಕಾಲ. ಅವಳ ಕೆಲವು ಪೂಜೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ! ಹಾಗರಕ್ಕೆ ಪವಿತ್ರತೆ ಹೀಕು ಹಾಗಕ್ಕೆ ಕೂಡಾ ಒಂದು ಲಾಕೇ ಅನೆಯ ಚಿಂತೆ ಪೂರಾ ಹೊಗುತ್ತದೆ. ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವವಳಿಗೆ ಪನ್ನಿ ಕೊರತೆಯೋ ಚಿಂತೆಯೋ ಇದ್ದರೆ ಹುಟ್ಟು

ಕಿರುಮಗೂ ಕೆಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಗೊತ್ತೇ? " ಎಂದನು
ಅದಕ್ಕೆ ರೂಪಾರಾಂ, "ಅದು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ
ನೀನು ಸಾಗರವನ್ನು ಕೂಡಾ ಛೇದಿಸುವೆನೋ ನೋಡು
ಮನೆ ಹಾನಿ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಪರ್ವದಿನದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತರಾದ ಹಾವು ಸತ್ತದ್ದರಿಂದ
ಜನರು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸಾಗರವನ್ನು ಪವಿತ್ರನೆಂದು ಭಾವಿ
ಸಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದನು.

ನೀನು ಕೂಡಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನಿಂದ
ಗಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಲಿಂಗ
ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಲಿಂಗವನ್ನು ಒಹಿರಲಾಗಿ ಹರ
ಕೂಡದು. ಅದು ನಮ್ಮ ಕೂರಿಸಿಲ್ಲೇ ಕೂಡುವಿದೆ
ಹಾಗಿ ಮಾಡುವೆನೋ. " ಎಂದು ಸಿಂಹವನು
ರೂಪಾರಾಂನಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಕಾಮಯವನ್ನು
ಎವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು.

ಮರುದಿನ ಒಂದು ಸುಮಾರು ಕೂರಿಸಿಲ್ಲ
ಹರಕಿತು. ಅದರ ಸಾರಾಂಶವೇನೆಂದರೆ ಜಮೀನ್ದಾರ
ರೂಪಾರಾಂನಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳ್ಳೆ. ದೇವಾ

ಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಹಳ್ಳಿ ಗಿಗ್ಗು ಕೂರಿಸಿಲ್ಲ
ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೋ ಬಾಪ
ಯಲ್ಲಿಯೋ ಇದೆ ಅದು ಹಾವಿನ ಮಗುವಿನಿಂದ
ಮಾಡುವುದಾದ ದಿನ ಅಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲಾ ಕೂರಿಸುವ
ನೀನಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗದು. ಇದು ಜಮೀನ್ದಾರ
ರೂಪಾರಾಂನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಆದೇಶ

ಈ ಸುಮಾರು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೂಡ
ಹಲವು ಕೆಲಸಗಳು. ಯಾವ ನೀರನ್ನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ
ಅದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಎಂದೂಕೂಡಾ ಎಲ್ಲರೂ
ಹುಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ ನೀರನ್ನು ಪವಿತ್ರವಾಗಿ
ಭಾವಿಸುವುದಾಗಿವರು.

ಮುಹೂರ್ತದಿನ ಬಂದಿತು. ಯಾವ ನೀರನ್ನೂ
ವಿಗ್ರಹವಿದೆ ಎಂದು ಹರಕಿಸಲು ನೀರಿನ ಒಳ್ಳೆ
ರಾವಣಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಂದು ರೂಪಾ
ರಾಂನಿಗೆ ಮುಖವೇ ಬಾಕಿ, ಭವ ಕೆಲಸವಾಗದು
ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ ನೀರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದು
ಕೂಡ ಕೂಡ ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದೆ

ಇಟ್ಟರು. ರೂಪಾರಾಮನೇ ನೀರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಊರ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಹೊಸ ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಸೇರಿದರು ಹೊರಗಿನ ಊರಿನವರೂ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ರೂಪಾರಾಮನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾಜಿನ ಲೋಟವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಒಂದೊಂದೇ ತಂಬಿಗೆಯ ನೀರನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು, ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಶಿವಸ್ವರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಅದಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಳಗೆ ಬಿಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋದನು.

ಹೀಗೆ ರಾಣೀ ಸಾಗರ, ವದ್ನಾ ಸರೋವರ, ದೇವಿ ಪುಷ್ಕರ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರ ಮುಂತಾದ ಕೆರೆ ಸರೋವರ ಬಾವಿಗಳ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಲೋಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಶೇಷವನ್ನೂ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಸೀತಾ ಸಾಗರದ ನೀರನ್ನು ಲೋಟದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸಿದಾಗ, ಕೋಡೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅದರ ಬಣ್ಣವು ಊದಾ ರಂಗಿಗೆ ಬದಲಾಯಿತು. “ಜಯ ಜಯ! ಶಿವ ಶಿವಾ!” ಎಂದು ರೂಪಾರಾಮನು ಹೇಳಲು ಎಲ್ಲರೂ “ಶಿವ ಶಿವಾ! ಜಯ ಜಯಾ!” ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು.

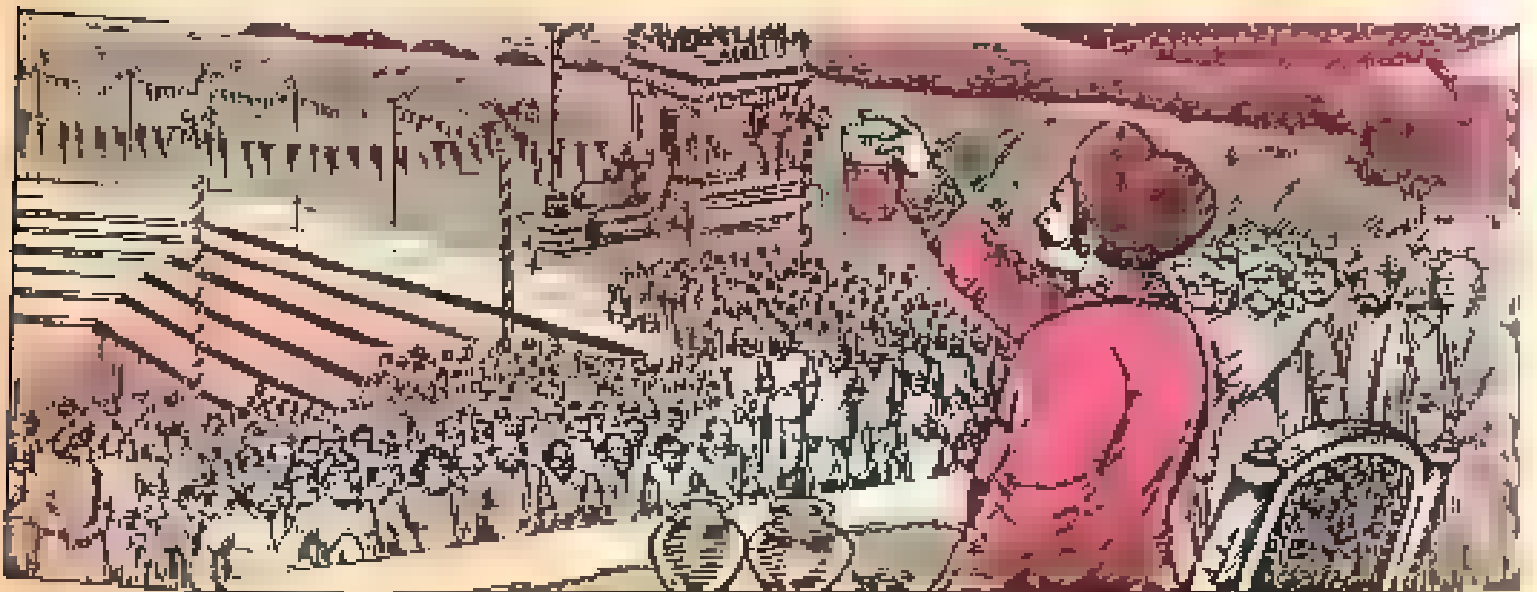
ಅಮೇರೆ ಸೀತಾ ಸಾಗರದ ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡುಕಲು ಅಂದವಾದ ಶಿವಲಿಂಗವು

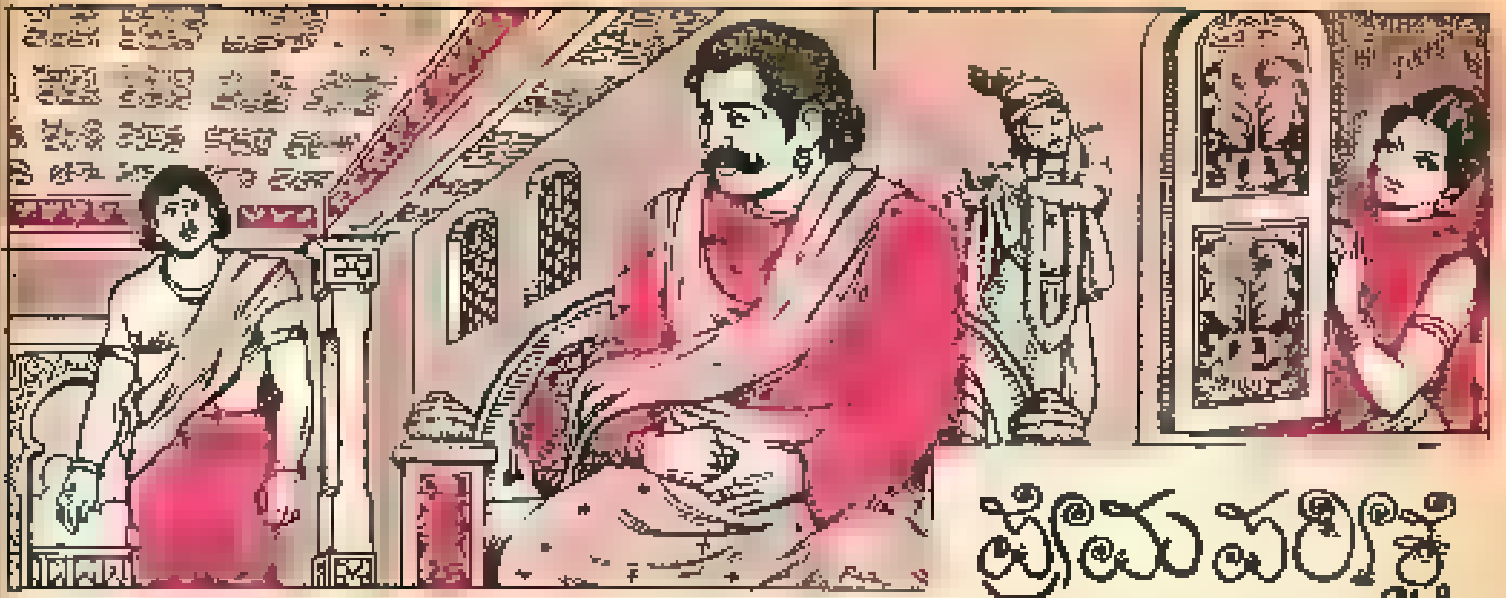
ದೊರಕಿತು. ಅದನ್ನು ಮೇಳತಂಗಳಿಗೊಂದಿಗೆ ವೈಭವದಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿದರು. ಉತ್ಸವವೂ ವೈಭವದಿಂದ ನಡೆಯಿತು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಸೀತಾ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಮಹತ್ವ ಬಂದಿತು. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಗರದಂತೆಯೇ ಅದೂ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ತೀರ್ಥವಾಯಿತು.

ನೀರಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಬರುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದವರಾದ ಜಾಲಕ ಸೋಮನಾಥನು ಅವನು ಒಂ ನಪ್ಪರವಾದ ಕಪ್ಪುದಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಪೊಟಾಸಿಯಂ ವರ್ಮಾಂಗನೇಟ್ ಪುಡಿಯನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ, ಜಮೀನ್ದಾರ ರೂಪಾರಾಮನು ಎತ್ತಿ ಕೈಗೆ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಅದರ ಕೊನೆಯನ್ನು ಸೇತಾದಿ ಸಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ರೂಪಾರಾಮನು ಸೀತಾ ಸಾಗರದ ನೀರು ತುಂಬಿಸಿದ ಲೋಟವನ್ನು ಎತ್ತಿದಾಗ ಅದಾರದ ಕೊನೇ ಭಾಗವು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಆ ನೀರಿನ ಬಣ್ಣವು ಬಗಲಾವಣೆಗೊಂಡಿತು ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪುದಾರವಿರುವ ಸಂಗತಿ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆದುದರಿಂದ ಸೀತೆಗೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ತಾಯಿಯಾದಳು.

ప్రేమ పరీక్ష

కాంచీపురంలో ధనగుప్తనేలు ముక్తు రత్న గళ వ్యాపారి ఇద్దను అవను ద్వివాంతర వ్యాపారియూడందరింద అవనిగొందు బేర బాళువ పడగు కూడా ఇద్దితు. అవను ఏదేశ గళువ కడిమే బేరేగే రత్నగళను కేండుకేండు బేరే దేశాల్లో ఒక్కయ బేరేగే మూరుత్త లక్షకీ లక్ష లాభ గళిద్దను.

ధనగుప్తనిగే పద్మకళి ఎంబ మగళిద్దళు. అవళి తాయ బిక్కతనల్లే సత్తుమోడందరింద తంద అవళిన్ను అత్తంత ప్రేమందింద బేరేసి తన్నంతక దోడ్డ లక్షాధిపతిగే కూట్టు మదువే మూడబేరేకేండు నోడికొందిద్దను.

అదరే పద్మకళి విద్యాగుప్తనేలు సాధారణ యువకనన్న ప్రేమిసికొడియవ సంగతి అవ నిగే తిళిదిల్ల అవరిట్టరూ మదువే మూడి కొళ్ళువ నిధారకొట్టు బందిద్దరూ.

తన్న తందే తనగాగి వరనన్న హుడుకువ సంగతి పద్మకళిగే గొత్తాయితూ. అవళు విద్యా గుప్తనోందిగే ఆ సమాచార హేళి, "నిను

కూడలే నన్న తందేయ హత్తిర ఒందు నమ్మ ప్రేమ మృవహారవన్న హేళి, "నన్నన్న నిన్" కొట్టు మదువే మూడబేరేకేండు కేళు అమోలీ దేవరిద్దాన" ఎందళు.

విద్యాగుప్తను సరి ఎందు ఒట్టి, మరుదిన ధనగుప్తను ఒట్టింటిగనాగిరువ సమయ నోడి అవన ఒళిగే ఒందు, తానూ పద్మకళియూ ఒట్టు రన్నొట్టరూ ప్రేమిసికొళ్ళువ సంగతియన్ను హేళిదను "అదువరింద అవళిన్ను ననగే కొట్టు మదువే మూడబేరేకేండు పూర్తిసుత్తేన" ఎందు కేళికొండను, ధనగుప్తను ఒళిగే హోగి తన్న మగళి హత్తిర కేళిదను.

"విద్యాగుప్తను హేళిద మాకు నిజమే నాను ఆతనమోరతు బేరే యారన్నూ మదువే మూడికొళ్ళలు సాధ్యపిల్ల అప్పా." ఎందు పద్మ కళి తందేయొందిగే హేళిదళు.

విద్యాగుప్తను ఎంతకవనో తిళియదే అవన కృగే తన్న మగళిన్ను కేడలు ధనగుప్తవ మనస్సు ఒప్పరిల్ల. హుడుగి బాక్కరూపక

ಮರುಳಾಗಿ ಅಮೇಲೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಬಾರದವರಾ? ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಅವಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಲು ಅವನಿಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅದುವರಿಂದ ಧನ ಗುಪ್ತನು ವಿದ್ಯಾಗುಪ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, "ನೋಡವ್ವಾ, ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಬಂಧುಗಳೊಬ್ಬರು ಬರಲಿರಬೇಕು. ಅವರು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಡಿ ನಿನಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದುವರೆಗೆ ನೀನು ಸಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರು," ಎಂದನು.

ವಿದ್ಯಾಗುಪ್ತನು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು. ಅದರ ಧನಗುಪ್ತನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವನ ಬಂಧುಗಳಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ಎರಡನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಧನ ಗುಪ್ತನಿಗೆ ಬೊಡ್ಡ ದುನವಾಳೆಯೊಂದು ಬಂದಿತು. ಅಮೇನೆಯವೆ, ಬೇಕುಂತರಯಿದ ರೈಗಳನ್ನು ಹೇರಿ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಧನಗುಪ್ತನ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ನಡು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತಂತೆ !

ಈ ವಾತೆ ಕೇಳಿ ಧನಗುಪ್ತನು ತುಂಬಾ ಸಂತುಲ ದಿಂದ ನರಳಿದನು. ಈ ಕಿಡುಕು ತನ್ನ ಯೋಗದಿಂದಲೇ ಬಂದುದಾಗಿ ಧನಗುಪ್ತನಿಗೆ ತೋರುವುದೇನೋ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾಗುಪ್ತನಿಗೆ ಭಯವಾಯಿತು. ಈ ವಾತೆ ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಉರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾ ಯಿತು. ಧನಗುಪ್ತನಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರು ಬಂದು,

ಅವನ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ಲೆಕ್ಕ ನೋಡತೊಡಗಿ ಅದೆಲ್ಲಾ ಅವನ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವ ಗತಿ ಬಂತೆ. ಕೊಂಡು ಧನಗುಪ್ತನು ಉಟ ನಿಧಿ ಪಟ್ಟನು.

ಅವನು ನೋಡಿ ವಿದ್ಯಾಗುಪ್ತನು, ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, "ಮಾವಯ್ಯ ! ನೀವೇನೂ ಬೀತೆ ಮುಖ ಬೀಡಿ, ಧನವು ಇಂದು ಬರುತ್ತೆ ನಾಲೆ ತೋಗುತ್ತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾವ ವಿಧದಿಂದಾದರೂ ನೋಟಿಸು ಶಕ್ತಿ ನನಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಪ್ರವಚನ ಭಗವಂತ ಇಬ್ಬ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಲಿರಬೇಕು ನೀವೇನೂ ಹೆಜ್ಜೆ ಬೀಡಿ. ನೀವು ಸಾಲದವರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮುಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದುಬಿಡಿ" ಎಂದನು.

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಧನಗುಪ್ತನ ಮುಖದಲ್ಲೆ ಅನಂದವು ಹರಡಿತು. "ಇದು ಭಗವಂತನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಯೆಲ್ಲವಿವ್ವಾ, ನಿನ್ನ ಗುಣವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡೋಣಾ ವೆಂದು ನಾನೇ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನೇ ಬಯಸುವಿಯಾ, ನನ್ನ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಯಸುವೆಯಾ ಎಂದು ನೋಡಿದೆ. ನನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಗೆದ್ದೆ," ಎಂದನು.

ಅ ಮೇಲೆ ಬೇಗದಲ್ಲೇ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿವಾಹವು ವಿದ್ಯಾಗುಪ್ತನೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ವೈಲವರಿಂದ ನಡೆ ಯಿತು. ಧನಗುಪ್ತನು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳಿಯನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ನಿರ್ದಿಂತನಾದನು.

ಸಾರಂಗನವೈರಿಗಳು

ಹಿಂದೆ ಸುದರ್ಭ ಎಂಬುದೊಂದು ದೇಶವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಗೆಯ ದುರಾಚಾರಗಳೂ ತಾಂಡವವಿ ಕೊಂಡಿದ್ದುವು. ಹಳೆಯ ಕಾಟಾಚಾರಗಳಾದ ಅಸ್ತತ್ವತೆ ತುಂಬ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿದ್ದಿತು ಅಂಥವರನ್ನು ಊರಹೊರಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟುಹೊರತು ಮದುವೆಯಾಗಲಾರದು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ಪಡೆದಹೊರತು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡರು. ಇದ್ದವರೂ ಇಲ್ಲದವರೂ ಸಹಾ ಕುಡಿತದ ಚಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಮನೆಯನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಂತಹ ಸುದರ್ಭ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರಂಗನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮನಿದ್ದನು. ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ದುರಾಚಾರಗಳು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ ನಿರಕ್ಷರಾಸ್ಥತೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅವನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅಂತೆಯೇ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿ ಬರುವಂತೆ, ಅದನ್ನನುಸರಿಸಿ ಒಂದೊಂದೇ ದುರಾಚಾರಗಳು ತೊಲಗುವಂತೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು.

ಆತನ ಈ ಸುದ್ದ್ಯಮವನ್ನು ಅನೇಕಮಂದಿ ವ್ಯತಿರೇಕಿಸಿದರೂ ಅವನೇನೂ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕರು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯಾಕರಾಗಿ ಅವನ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದರು. ಅದಾವುರೂ ಹಿರಿಯ ವರಂಪರೆಯವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸದೆ, ರಾಜನೊಂದಿಗೆ ದೂರಿಕೊಂಡರು. ರಾಜನು ಮಹಾತ್ಮನ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟನು. ಆದರೆ ಸೈನಿಕರು ಕೂಡಾ ಪ್ರಜೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟುದರಿಂದ ಕಡೆಗೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ರಾಜನನ್ನೇ ಬೀಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣೀಭೂತನಾದ ಸಾರಂಗನೇ ರಾಜನಾಗಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಬಯಸಿದರು.

ಆದರೆ ಸಾರಂಗನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಹಾತ್ಮನಾದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಕಾಂಕ್ಷೆ ಸುತರಾಂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ಅನುಚರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖನಾದ ಚರಿತಾರ್ಥ ಎಂಬವನನ್ನು ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ದುರಾಚಾರಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ತಾನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಅವನು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ

ಬಹು ಬೇಗನೆ ಹೋಗೋಣ ' ಎಂದು ಸಾರಂಗ,
ತನ್ನೊಳಗೇ ಏನೋ ಅತ್ಯಪ್ರಸಂಗ.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣಭವನಕ್ಕೆ
ಹೋದರು ' ಈ ಕಲ್ಯಾಣ ಭವನದ ವಿಶೇಷ
ವೇನೆಂದರೆ, ಜಾತಿಭೇದವಿಲ್ಲದ ವಿವಾಹಗಳಿಗೇ ಇಲ್ಲಿ
ಸದುಪಾಯವಿದೆ. ವರ್ಣಾಂತರ ವಿವಾಹಗಳನ್ನು
ಪೋಷಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಭವನದ ನಿರ್ಮಾಣ
ವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮದುವೆ
ಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿ ವಿವಾಹದಲ್ಲಿಯೂ ವಧೂವರರಿಗೆ
ಸಾವಿರ ವರಹ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಹತ್ತು
ದಿನಗಳ ಕೆಳಗಷ್ಟೇ ಕೊನೇ ಮದುವೆ ನಡೆಯಿತು. "

ಹೀಗೆ ಚರಿತಾರ್ಥನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದಲೂ ಉತ್ಸಾಹ
ದಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಸಾರಂಗನು ಕಣ್ಣು
ಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿಕೊಂಡನು. ಅದು ಅನಂದಬಾಪ್ಪವಾಗಿರ
ಬೇಕೆಂದು ಚರಿತಾರ್ಥನಿಗೆ ತೋರಿತು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವನ್ನು
ನೋಡಲು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಬಾಲ

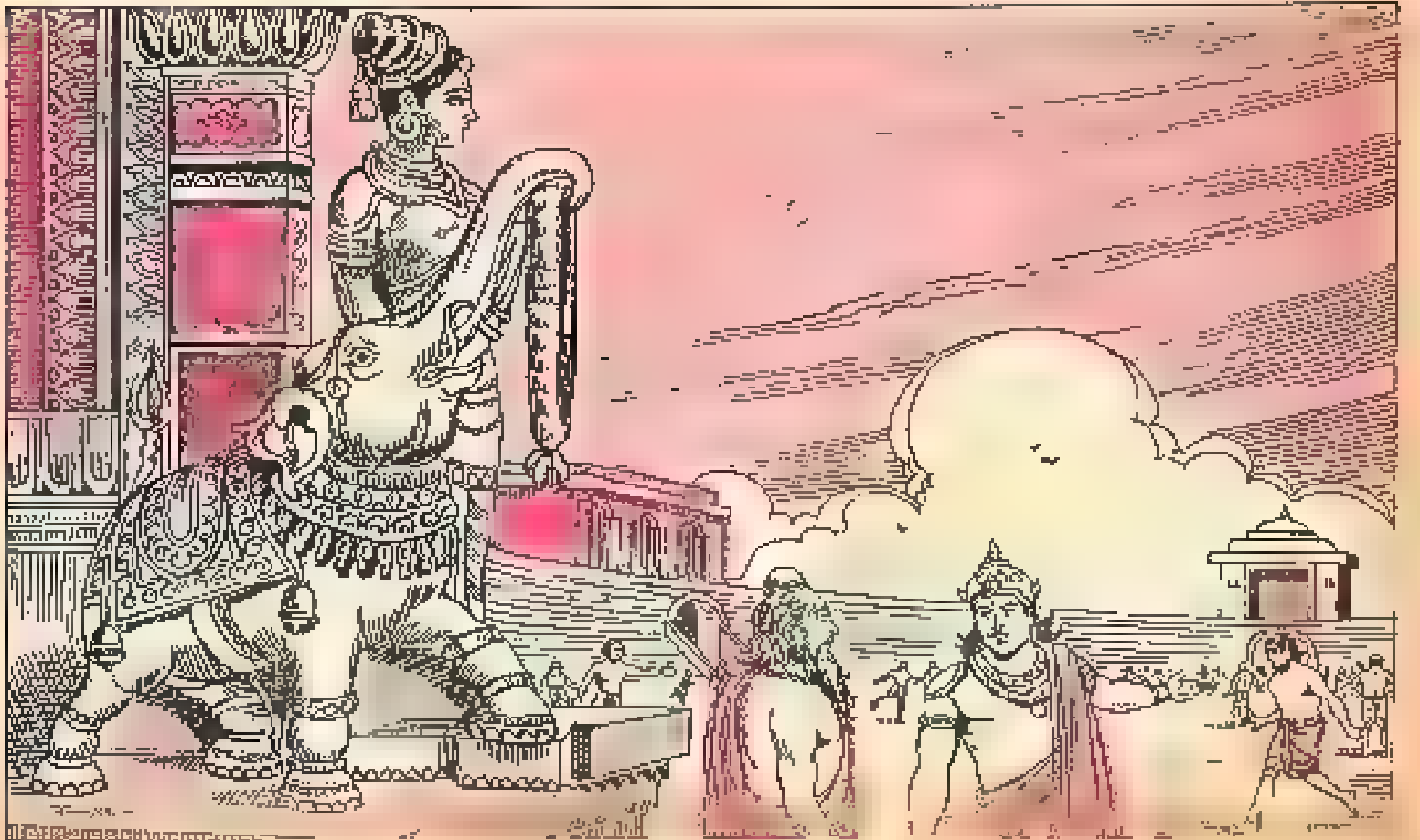
ಬಾಲಿಕೆಯರು ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ
ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು.

"ಮಹಾತ್ಮರೆ, ನೋಡಿದಿರಾ! ನಿಮ್ಮ ಆಶಯ
ದಲ್ಲಿಷ್ಟೆ ಬದಲಾವಣೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಬಂದಿದೆಯೋ
ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ!" ಎಂದ ಚರಿತಾರ್ಥ.

"ಹಾಗೇನಾಯಿತು?" ಎಂದು ಸಾರಂಗನು ಕೇಳಿ
ದನು. "ಇಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿರುವ ಆಗ್ರವರ್ಣಗಳ
ಹುಡುಗರೊಂದಿಗೆ ಪಂಚಮರು ಸಹಾ ಇದ್ದಾರೆ!"
ಎಂದ ಚರಿತಾರ್ಥ.

"ಇವರಲ್ಲಿ ಪಂಚಮರೂ ಇರುವರೆಂದು ನಿನಗೆ
ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು?" ಎಂದು ಸಾರಂಗನು
ತಿರುಗಿ ಕೇಳಿದ.

"ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರೂ ಆಡಿಕೊಳ್ಳ
ಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಂಚಮರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮ
ಣರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಆಡಲಿಕ್ಕೇ ಈ ಸ್ಥಳದ ನಿರ್ವಾಹ.
ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸುವ ಪ್ರಕ ತೊಟ್ಟ
ದ್ದೇನೆ. ಪಂಚಮರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ

ಅಗ್ರವರ್ಣದವರಿಗೆ ನೀಲವರ್ಣದ ಒಟ್ಟಿಗಳನ್ನೂ, ಪಂಚಮರಿಗೆ ಹಸಿರು ಬುಸುಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಲು ವಿವಾಹವು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಅಡಿ ನಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ” ಎಂದ ಚರಿತಾರ್ಥ.

ಸಾರಂಗನಿಗೆ ಉಕ್ಕಿಬರುವ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಎದು ರಿಸ ದೃಶ್ಯವು ಮುಟ್ಟಿಹೋಯಿತು.

“ನಾಳೆ ನಾವು ದೇಶಪರ್ಯಟನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಹೋಣ” ಎಂದ ಚರಿತಾರ್ಥ.

“ಬೇಡ ಬೇಡ! ನೋಡಿದ್ದೇ ಯಥೇಚ್ಛ ವಾಯಿತು ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ದೇಶಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆ ವುರ್ತಿ ನಾಶವಾಯಿತು. ನಾನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿವಾಹವು ಮಾಡಬಿಡು” ಎಂದ ಸಾರಂಗ.

“ಅದೇನು ಸ್ವಾಮಿ?” ಎಂದು ಚರಿತಾರ್ಥನು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿದನು.

“ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವುದು ಇರಬಾರದು ಎದುಕೊಂಡೆನೋ ಅವೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದ ಹಾಗೇ ಇವೆ. ಪಂಚಮರುಬ ಹಸಿರೇ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳಬಾರದೆಂದು ಕೊಂಡೆನು ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಇನ್ನೂ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ, ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ತಿರು ಗಾಡುವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಾಗಿಯೇ ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ವರ್ಣಾಂತರ ವಿವಾಹಗಳಿಗೆ

ಪ್ರಭುತ್ವವು ಒಹುವಾದ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ, ಎಂ ಗಳು ಆ ಬಗೆಯ ಮದುವೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾ ಭಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಅರ್ಥ. ವರದಕ್ಷಿಣೆ, ಕುಡಿತ, ಲೋಕಾರ್ಪಣ ತನ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಎಂಬುದು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿರುವವರ ಮೂಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಅಂಥ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಶಾನೇ ಆ ರಿಗೆ ಒಕ್ಕಬಿದ್ದಿದೆ? ರಾಜನಾಗಿರುವ ನೀನು ಈ ಸ್ಥಾ ವಿಷಯ ಕೂಡಾ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ, ವಿನೇ ಮಹಾಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡುವೆಯಲ್ಲ? ದುರಾಚಾರಗಳು ಶಾಸನಾದಿಗಳಿಂದ ಹೋಗುವಂಥ ವಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗು ವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ನನ್ನ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಪ್ರಜಾ ನಾಯಕನಾದ ನಿನ್ನ ಪರಿವಾಸನೆಯಲ್ಲೇ ಪರಿಷ್ಕಿತಿ ಹೀಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ರಾಜನಾಗಬಿಟ್ಟರೆ, ಇದ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಏನು ಶಾನೇ ಸಾಧಿಸಲಾರು? ನಿನ್ನನ್ನು ಸರಿಯಾದ ನಾಯಕನೆಯು ನಂಬಿದ ನಾನೇ ತಪ್ಪುಗಾರನವ್ವ. ಒಂದುಸಾರಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ವನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾಡಲಾರನೆಂದು ಹೇಗೆ ನಂಬು ವುದು? ಅದಕ್ಕೇ ನನಗೆ ವಿರಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ನಿನಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ನೀನು ರಾಜ್ಯವಾಳಿಕೊಂಡಿರು. ನಾನು ನನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಸುದರ್ಭ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡಲಾರೆ” ಎಂದ ಸಾರಂಗ.

ತಿರುಗುಬಾಣ

ಒಂದೆರ ಗೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಮ್ಮ ಎಂಬವಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಬಂತು. ಅವಳ ಗಂಡ ತೀರಿಹೋಗಿಬಿಟ್ಟ. ಮೂವರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ ಬಡತನ. ಹೇಗೆ ಏರೂ ಈಜಿಕೊಂಡು ಹೋಗು ತಿದ್ದಿಳಾದರೂ, ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಗಳೇ ಬರು ತಿದ್ದುವು. ಮಳೆ ತಪ್ಪಿ, ಬೆಳೆ ಕೆಟ್ಟು, ಶಾಂತಮ್ಮನ ಮಗಂದಿರಿಗೆ ಕೂರಿ ಕೆಲಸ ಕೂಡಾ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಬೊರು ಭಾರವಾದರೂ ತಗ್ಗಿ ದರೆ, ಅಷ್ಟಾದರೂ ಉಸಿರುಬಿಡಬಹುದಲ್ಲ ಎಂದೂಕೊಂಡು ಶಾಂತಮ್ಮ ತನ್ನ ಬೊಡ್ಡ ಮಗನನ್ನು ಮೆಕಾಪುರ ದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಅಣ್ಣನೂ ಅತ್ತಿಗೆಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳ್ಳವರಾದರೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವವರಲ್ಲ ವೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ, ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋಗುವರೇ ಎಂದೂಕೊಂಡಳು.

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ರೊಡ್ಡ ಮಗ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಬಂದನು. “ವಿನೋ? ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದೆಯಲ್ಲ? ವಿನಾಯಿತು?” ಎಂದು ಶಾಂತಮ್ಮ ಕೇಳಿದಳು. “ಅತ್ತಿಗೆ ಮೈ ಸರಿ

ಯಲ್ಲಂತೆ. ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಯಾದ ಮೇಲೆ ಸಮಾಚಾರ ಕಳಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಆಗ ಬಂದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಇರಬಹುದಂತೆ.” ಎಂದನು.

ಶಾಂತಮ್ಮ ಅಣ್ಣನ ಒಟ್ಟಾಸೆತನವನ್ನು ಗೊಣ ಗೊಣನೆ ಹಳಿದುಕೊಂಡಳು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳನ್ನು ರೂಡಿದ ಮೇಲೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ತಪ್ಪಲೆ, ಒಂದೊಂದೇ ಮೂರಿ ತಿಂದು ಮುಗಿಯುತ್ತಿರಲಾ ಮುಂದೇನೆಂಬ ಚಿಂತೆ ಹಿಡಿಯಿತು. ಒಗಗಿ ಸಾಯುವು ದರ ಹೊರತು ಮತ್ತಾವ ದಾರಿಯೂ ಕಾಣಲೊಲ್ಲದು. ಶಾಂತಮ್ಮ ಈಸಾರಿ ಎರಡನೇ ಮಗನನ್ನು ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಳು.

ಮೆಕಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದ ಅವಳ ಎರಡನೇ ಮಗನು ಎರಡೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟನು. ಶಾಂತಮ್ಮನಿಗೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಮೈ ಉರಿಯಿತು. “ಆಗಲೇ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನಿಶೆ ಬಂದೆ? ಇನ್ನೂ ಪಾಠ್ಯಾರು ದಿನ ನಿನಗೆ ಅನ್ನ ಹಾಕಲೂ ಅವರಿಗೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲೇನು ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕಿದೆ ಮಣ್ಣು? ನೀವು ಮೂರು ಕೋಣಗಳನ್ನೂ ಮೇಯಿ ಸಲು ನನ್ನಿಂದಾಗದು. ಹೋಗಿ ಎತ್ತಾದರೂ!

ಹೋಗಿರಲ್ಲಾ !” ಎಂದು ಜಾಡಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಬಯ್ಯುವುದನ್ನು ನೆನಪು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳತೊಡಗಿದಳು.

ತಾಯಿಯ ಭಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಗ್ಗಿಸೋಣವೆಂದು ಮೂರನೇ ಮಗನು, “ಅಮ್ಮಾ, ನಾನು ಮಾವನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಇದ್ದು ಬರುತ್ತೇನೆ,” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೆಕಾವುರಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು.

ಅವನು ಮೆಕಾವುರವನ್ನು ತಲಪಿ, ತನ್ನ ಮಾವನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ, ಅತ್ತೆ ಚಾವಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅರುಳು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅರಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಿ ಬುತ್ತಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಳು.

ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾವಯ್ಯ, ನೋಡವ್ವಾ. ಈ ನಡುವೆ ನಿನ್ನ ಅತ್ತೆಗೆ ಏನೇನೂ ಕೂಡೋದಿಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯ ತುಂಬಾ ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಚಾಕರಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅತ್ತೆ ಹೊಲ ನೋಡಬೇಕು. ಮನೆ ನೋಡಬೇಕು. ವನಕರು ಕಾಯಬೇಕು. ಸಾಯು ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನು ಮಾಡಲಿ ಹೇಳು ?” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಮೂರನೇಯವನು ಬಾಯಿ ಹಾಕಿ, “ನೀವೇನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿ ಮಾವಯ್ಯಾ ನೀವು ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡುವಾಗ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇನೆ ಯೆ ? ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ಅಮ್ಮನನ್ನೂ ಅಣ್ಣಂದಿ ರನ್ನೂ ಕರೆಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅಮ್ಮ ಅಡಿಗೆ

ಕೆಲಸ ಮನೆಗೆಲಸ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಮೂವರೂ ಹೊಲ ತೋಟ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಟೆ” ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದನು.

ತನ್ನ ಉಪಾಯ ಹೀಗೆ ತಿರುಗಿ ಹೊಡೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾವನ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಮಾತು ಬಾರದೆ ಹೋಯಿತು.

ಇದರ ಅತ್ತೆ ಬರುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದ ತುಟಕ್ಕನೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು, “ಹಾಗೆ ಮರಗಟ್ಟಿ ರೇಕೇ ? ನೋಡಿದಿರಾ, ಹುಡುಗ ಸಣ್ಣವನಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ! ನನಗೆ ಮೈ ಯಿಲ್ಲಾಂತ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿ ಅವ ಕರೆಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ. ನಿಮಗೆ ದರೂ ಅಂಥ ಆಲೋಚನೆ ಬಂತೇ ? ನನ್ನ ರೋಗ ದಿವಾ ಇದ್ದದ್ದೇ. ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ತ್ತೀರಿ ? ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಹೊಲದ ಕೆಲಸ ನೋಡಿ ನಾನೂ ಈ ಹುಡುಗನೂ ಮನೇ ಕೆಲಸ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳೇವೆ. ಒಂದ ಹುಡುಗ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗು. ಇದ್ರೆ ಸುಮ್ಮನಿರ್ತೀರಿ ! ಪಾಪ ! ಬಾರವ್ವ ಬಳಿಗೆ” ಎಂದು ಕರೆದಳು. ತನ್ನ ಉಪಾಯ ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಿ ಶಾಂತಮ್ಮನ ಮೂರನೇ ಮಗನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ರೂಗಿ ಮೂಗಿ

ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿ ಎಂಬವನು ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಮಗ ಅವನ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ನೆರೆಹಾವಳಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಅವನು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ನಂಬಿಸೊಂಡು ಬದುಕಿರಲು ಇಷ್ಟು ಎಲ್ಲದೆ, ನಗರದಲ್ಲಿ ಎನಾದರೂ ಉದ್ಯೋಗ ಹುಡುಕಿ ಬದುಕಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಹೊರಟನು. ಆಗ ರಾತ್ರಿ ಮೂರನೇ ಜಾಮೆ ವಾದರೂ, ಬೆಳಗಾಗುವುದರೊಳಗೆ ನಗರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿ ಬಹುದೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದನು.

ಅವನು ನಗರದಬಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಬೆಳಗಾಯಿತು ಅಲ್ಲಿಯ ನದಿಯ ನೀರು ಅವನನ್ನು ಅರ್ಕ್ಷಿಸಿತು. ನದಿಗಳಿದು ಆನಂದದಿಂದ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ಒಣ ಒಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆಗ ಬಂದಿಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಯಾವಳೋ ಒಬ್ಬಳು ಕಷ್ಟ ಹುಡುಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳು.

ಅವನು ನಗರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಅದುವೇ ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿ. ಅಲ್ಲಿ ವೀರಾಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬವನ ಪರಿಚಯ ಅವನಿಗಿತ್ತು. ಅವನು ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕರಣಿಕ ನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ವಾಸವಾಗಿರುವ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿ

ರುವುದೆಂದು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮನೆ ತಿಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಈಗ ಅವನಿಗೆ ತೋರಿತು.

“ನಾಥಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವೀರಾಸ್ವಾಮಿಯ ಮನೆ ಎಲ್ಲೆಂದೂ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ?” ಎಂದು ಅವನು ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

“ವೀರಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಮನೆಯಿಂದ ಮೂರನೇ ಮನೇಲೇ ನಾವಿರೋದು. ನನ್ನ ಹೆಸರು ರಂಗಿ. ವೀರಾಸ್ವಾಮಿಯ ಮಗಳು ಮಂಗೀ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅವರ ಮನೆ ಅಂಜನೇಯ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒದಿಯಲ್ಲೇ ಇದೆ!” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಕಷ್ಟ ಹುಡುಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಂದಿಗೆ ಮುಳುಗಿಸಲು ಬಗ್ಗಿದಳು ಬಗ್ಗಿದವಳು ಗಾಒರಿಬಿದ್ದು ಬಿಂದಿಗೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕುತ್ತಿಗೆ ತಡವುತ್ತ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡ ತೊಡಗಿದಳು.

“ಏನಾಯಿತು?” ಎಂದು ಶ್ರೀಹರಿ ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿದ ಅವಳು ನಡುಗುವ ದನಿಯಿಂದ “ಕುತ್ತಿಗೆಲಿದ್ದ ಚೆನ್ನದ ಸರ ಎಲ್ಲೋ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿದೆ ಯಲ್ಲಾ! ಇನ್ನು ನನ್ನ ಚಕ್ಕಮ್ಮ ಕೊಂದು

ಹಾಕಾಳಿ!" ಎಂದು ಗಂಟಲರೇ ಬಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಳು ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿ. ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಕನಕವನಿಸಿತು.

ಅವಳ ಮಲತಾಯಿ ಬೋರಿಸವಳೋ ಎನ್ನೋ? ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಅವನೂ ಸರವನ್ನು ತುಡುಕಿ ನೋಡಿದ. ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ರಂಗಿ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಸೆರಗಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೀರ ಲಿಂಡಿಗೆಯನ್ನು ಸೊಂಬದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇವರೇ ಗತಿಯೆಂದು ಹೊರಟುಹೋದಳು.

ಶ್ರೀಹರಿಯೂ ಊರೊಳಗೆ ಹೊರಟನು. ಅವನು ನದಿಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬೇವಿಯ ಅಲಯದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಒಂದು ನುಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಹೊರಟು ಬಂದ. ರಂಗೀಕೆ ತುಂಬ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದ್ದ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜನ ಸುಟಾರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಂಗಿಯೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನಡೆದನೋ ಇಲ್ಲವೋ ದಾರಿಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಚಿನ್ನದ ಸರವೊಂದನ್ನು

ನೋಡಿ ತಟ್ಟನೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡನು. ಅದು ರಂಗಿ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಸರವಾಗಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡು. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಅವಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟನು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮಲತಾಯಿ ಅವಳನ್ನು ಕಾಡಲು ತುಡುಕಿ ಮೂಡಿದಳೋ ಎನ್ನೋ ಎಂದು ತೋರಿತು ಅವಳಿಗೆ.

ಅವಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಂಜನೆಯ ಬೇವಾಲಯವೊಲಕ. ರಂಗಿಯ ಮನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಬಿಡಿದ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ರಂಗಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಅವಳ ಮಲತಾಯಿ ತುಂಬಾ ಮುಸುರೆ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ತಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಶ್ರೀಹರಿ ಚಿನ್ನದ ಸರವನ್ನು ತೆಗೆದು, "ಇದು ನಿಮ್ಮ ರಂಗೀದು ಸರ. ನನಗೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಿತು. ಅವಳು ತುಡುಕುತ್ತಾ ಇದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ತಂದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರವನ್ನು ರಂಗಿಯ ಮಲತಾಯಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು.

"ಸರಿಯವ್ವ. ನಮ್ಮ ವಸ್ತು ನಮಗೆ ಬಿಕ್ಕಿತು. ಸಂತೋಷ" ಎಂದಳು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ. ಇದನ್ನು ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿದ ರಂಗಿ ಏನೋ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೊಂಡರೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಹರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ವೀರಾಸ್ವಾಮಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಅವನು ತನ್ನ ಪರಿಚಯ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ವೀರಾಸ್ವಾಮಿ ಅವನನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಅವನಿಗೆ ಉದ್ದೋಗದ ಪ್ರದುತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಮಾತುಕೊಟ್ಟನು. ಅವನಿಗೆ ಉಪಚಿತ, ದಿವ್ಯಾಳು ಮಾಡಲು ತನ್ನ ಮಗಳು ಮಂಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ, ತನಗೆ ಹೊಕ್ಕಾದುದರಿಂದ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದನು. ತಂದೆಯ ಮಾಡಿನ ಮೇಲೆ ಮಂಗಳಿಗೆ ಗೌರವವಿರುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಅಂದದ ಮಗಳು ಅಂತ ಕಲೆ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಬೆಳೆದವಳು. ಎಂದೂಕೊಂಡಳು. ವೀರಾಸ್ವಾಮಿಯ ಹೆಂಡತಿ ತೆರಳಿ ಮನೆಗೆ ಹೋದುದರಿಂದ,

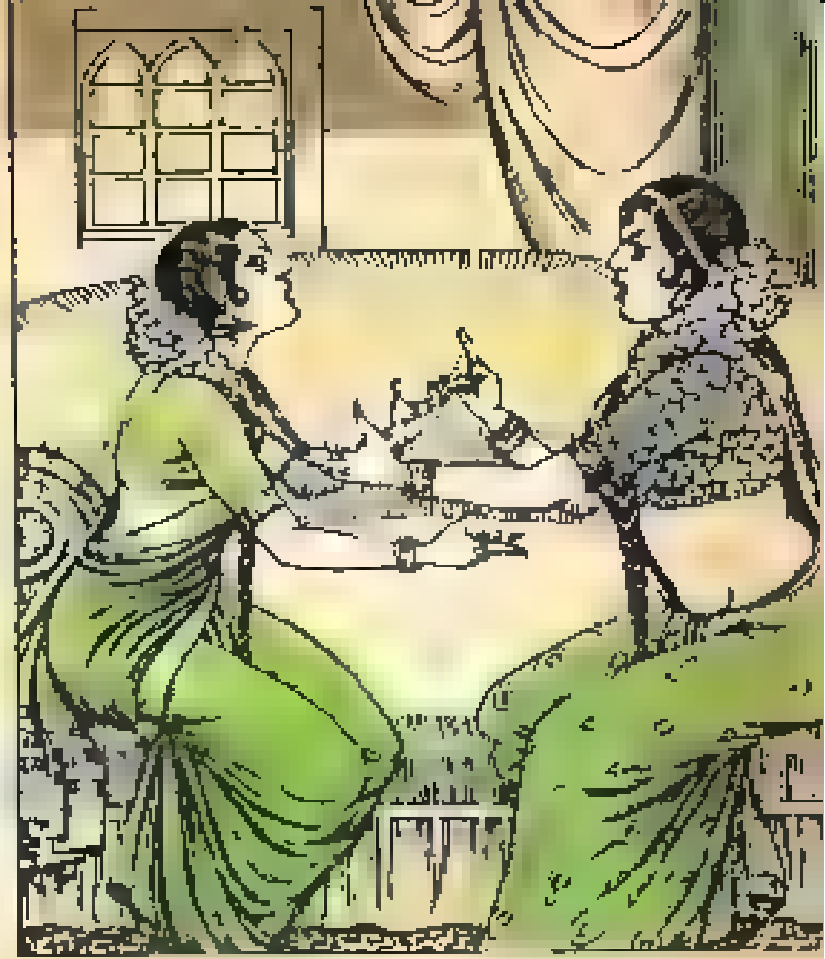
ಮಂಗಳಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಶ್ರೀಹರಿ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಬೀದಿಬದಿಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ರಂಗಿ ಗಡಿಬಡಿಯಿಂದ ಬಂದು "ಈ ಸರ ನನ್ನದಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸರ ನೀರ ಬೀದಿಗೆ ಮೊಳಗೇ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಇದು ಯಾರದೋ ಏನೋ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದ ಹಾಗೆ ತಂದೆ. ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ನೀವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದನ್ನು ಕಾಣದೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದರೂ ಚಿಂತಿಲ್ಲ." ಎಂದವಳೇ ಅವಸರದಿಂದ ಹಿಡಿದುಹೋದಳು.

ಶ್ರೀಹರಿ ರಂಗಿಯ ಪ್ರವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅರೋಚಿಸುತ್ತಾ ಸರವನ್ನು ಬೀಲದಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಿಧ್ರೆ ಮಾಡಿದನು. ಅವನು ನಿದ್ರೆಯಿಂದೇಳುವಾಗ ವೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಮಂಗಳಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಧನವಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳ ಸಿಂಗಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗಿದ್ದಾಳಂತೆ.

ಶ್ರೀಹರಿಯೂ ವೀರಾಸ್ವಾಮಿಯೂ ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ರಕ್ಷಕ ಭಟರು ಬಂದು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಧನವಂತನ ಮನೆಗೆ ಒರಲು ಕರೆದರು. ಕಾರಣ ಕಿಳಿಯದೆ ವೀರಾಸ್ವಾಮಿ ಕೂಡಾ ಶ್ರೀಹರಿಯೊಂದಿಗೆ ಧನವಂತನ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು.

ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಳ್ಳತನದ ಅರೋಪವು ಬಿದ್ದಿತು. ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಸಲು ನಡೆದ ಸಂಗತಿ ಏನಂದರೆ:

ಧನವಂತನ ಮಗಳಿಗೆ ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದಾಗ ಅವಳ ಭಾವೀ ಅತ್ತೆಯವರು ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಸರವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಮುಂಚಿನ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆ ಹುಡುಗಿ ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯೊಂದಿಗೆ ದೇವಿಯ ಆಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಸಕಾದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಅವಳ

ಕೊರಳಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿ ಸರವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಹಿಡಿದ ಅವಳು ಕಳ್ಳ ಕಳ್ಳ ಎನ್ನುವ ಕೂಗಿದಾಗ ನಾಲ್ವರು ಸೇರಿ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡುಹೋದರು. ಆದರೆ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ನಗ ಕಳೆದುಹೋದುದೊಂದು ಅವಶಕುನದಂತೆ ಧನಿಕನನ್ನು ಬಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಮಂಗಳಿ ಮದುಮಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗುವಾಗ ಆ ಸರವನ್ನೇ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಗುರುತು ಹಿಡಿದು ಅಲ್ಲಿನವರು ವಿಚಾರಿಸಲು ಮಂಗಳಿ, "ನಾನು ಯಾವ ಪಾಪವನ್ನೂ ಆರಿಯಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ನೇಹಿತರು ಶ್ರೀಹರಿ ಅಂತ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಇದನ್ನು ನನಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು" ಅಂದಿದ್ದಳು.

ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಕಳ್ಳನೆಂದುಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಲು ರಕ್ಷಕ ಭಟರನ್ನು ಕಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ತಾನು ಆ ಸರವನ್ನು ಬೀಲದಲ್ಲಿ ಇಡುವ

ದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಂಗಳ ತಾನು ನಿಶ್ಚಿತ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವಾಗ, ಮೊದಲನೆಯವನಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.

"ಈ ಸರವನ್ನು ಮಂಗಳ ನೀಡಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು?" ಎಂದು ಧನಿಕನು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. "ಹೌದು, ನಿಜ, ನಾನೇ ಕೊಟ್ಟಿ" ಎಂದ ತಟ್ಟನೆ ಶ್ರೀಹರಿ.

"ಹಾಗಾದರೆ ನೀಡಲು ನಮ್ಮ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವನು!" ಎಂದ ಧನಿಕ.

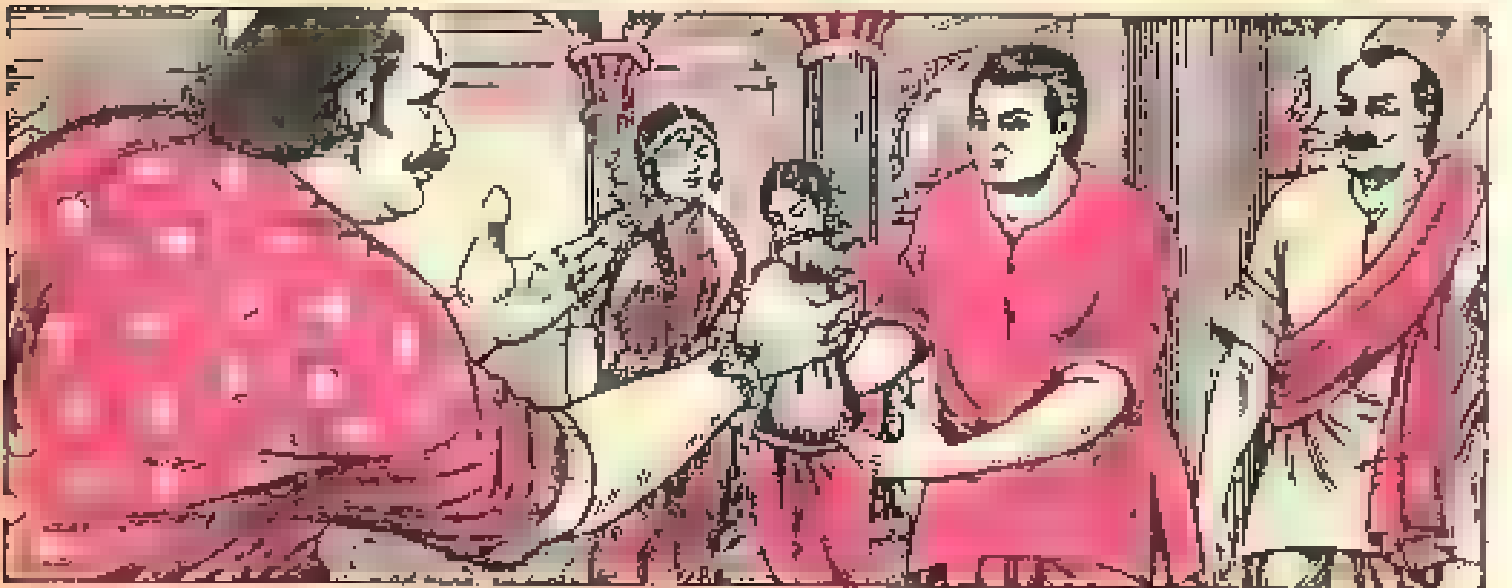
"ಅದು ಮಾತ್ರ ನಾನಲ್ಲ" ಎಂದು ಶ್ರೀಹರಿ ನಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಹೇಳಿದನು. "ನಾನು ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಷ್ಟೇ ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದೆ. ಇದು ಕಳ್ಳನ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಪಾರಿ ಬಿದ್ದಿರಬೇಕು. ನನಗೆ ದಾರಿಯು ಬದಿಯಲ್ಲೇ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಮದುವೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವೆನೆಂದು ಮಂಗಳ ಹೇಳಿದಾಗ, ಹಾಕೋ ಆಂತ ಕೊಟ್ಟಿ!" ಎಂದನು.

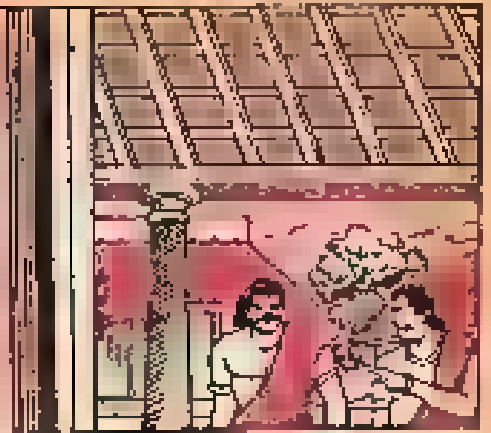
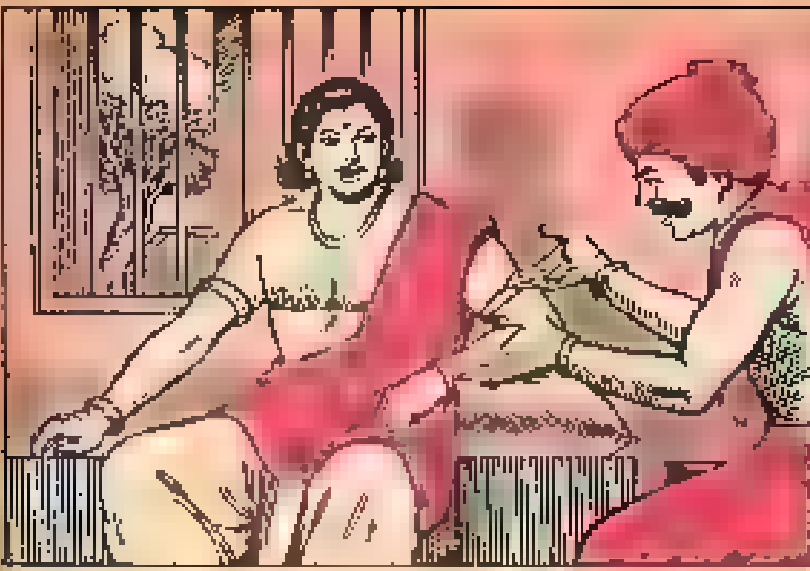
ಧನಿಕನು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಶಂಕಿಸಿ ಮಾತಾಡಿದನು. "ಈ ಸರ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ. ಕಾರಣ ಇದು ವರನ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದದ್ದು. ಅವರ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಳುವುದು ತಪ್ಪಿತು" ಎಂದು ಧನಿಕನು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ, ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಒಂದು

ಹಗದ ಗಂಟನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಶ್ರೀಹರಿಯೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು.

ವೀರಾಸ್ವಾಮಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಮಗನು ಮಾಡಿದ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಮರೆಸಿ ಮಾತಾಡಿದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತ. "ನನ್ನ ಮಯೂರಾದೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮಗಳ ಮಯೂರಾದೆಯನ್ನೂ ಉಳಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಉಪಕಾರ ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾರೆ. ನಿನಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ತುಂಬ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಳಲ್ಲ" ಎಂದನು.

"ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ. ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯತನ ಹಿಡಿಸಿ ಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳ ಬುದ್ಧಿ ನನಗೇನು ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪಂದವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ರಂಗಿಯ ಗುಣ ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಿದೆ. ಮಲತಾಯಿ ಕಾಣುವಳೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದು ಕೂಡಾ ಆ ಸರ ತನ್ನದಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೇ ತಂದಿತು. ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ಆದೇ ಕರವನ್ನು ನನ್ನ ಬೀಲದಿಂದ ಕದ್ದು, ನಾನು ಬಹುಮಾನ ಕೊಟ್ಟೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನನ್ನು ಸಿಗಿಸಿ ಹಾಕಿದಳು. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಭೇದ! ಆ ಧನಿಕನು ಕೊಟ್ಟ ಪದಾರ್ಥವು ವಿನಾಶವೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ರಂಗಿ ಒಬ್ಬನೇ ಅವಳನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ" ಎಂದ ಶ್ರೀಹರಿ. ಅವನ ಮೂಕಿತನಿರುವ ನಿಜವನ್ನು ತಿಳಿದು ವೀರಾಸ್ವಾಮಿ ಸುಮ್ಮನಾದನು.

ಸಾಮಂತಿಬಿಮ್ಮಣ್ಣ

ಒಬ್ಬ ಗುರುವಿನ ಒಳಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಮಣ್ಣನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿದ್ದ. ಅವನು ಹನ್ನೆರಡು ಅವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಆ ಗುರುವಿನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೂ ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆಯುಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಿದ್ದಿತು. ತಾನು ಕೇಳಿದ ಯಾವುದೇ ಗಾದೆ ಸಾಮಂತಿ, ಲೋಕೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಉರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವನು. ಅನ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲೋಕಜ್ಞಾನವು ಅವನ ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆತುಕೊಂಡಿದ್ದುವು. ಬೇರೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲದ ಅವನಿಗೆ ಗುರುಗಳು, ಸಾಮಂತಿಗಳನ್ನೂ ಲೋಕೋಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಪುಸ್ತಾಗಿಯೇ ಕಲಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಮುಗಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ವೃತ್ತಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ಓದು ಅವನು ಓದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ

ಅವನು ಊರಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನ ಕಿರುಗುತ್ತ, ಊರಿನವರಿಗೆ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಸಾಮಂತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆಲೋಚನೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಯ್ಯ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ರೈತರೊಬ್ಬರು ಒಳ್ಳೇ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದು ತುಂಬಾ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ನಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಆಶೆ ಪಟ್ಟಳು. ಇಂತಹ ಆಲೋಚನೆ ಬಂದಾಗ ಊರವರು ಶಾಮಣ್ಣನ ಆಲೋಚನೆ ಕೇಳುವುದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾಡಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪತಯ್ಯ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಆಶೆಯನ್ನು ಶಾಮಣ್ಣನ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿ, "ನಗ ಮಾಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಕೆಟ್ಟದೋ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

"ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಹಂಗುಸರಿಗೆ ನಗ ಮಾಡಿಸಿ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಅನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಅಂದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕಿದ ನಗನಟ್ಟುಗಳು, ಅವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡುತ್ತವೆ" ಎಂದನು ಶಾಮಣ್ಣ.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಯ್ಯ ಆ ಪ್ರಕಾರವೇ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ನಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಹಾಕಿದರು. ಮುಂದೆ ಎರಡೇ ಸಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಯ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿಹಿಡಿದು,

ಎಲ್ಲಾ ಭಕ್ತವಾಗಿ ಉಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದರು. ಹೆಂಡತಿಯ ಶರೀರದ ಮೇಲಿರುವ ನಗಗಳೇ ದಕ್ಕಿ ಮುತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಾರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀವತಯ್ಯ ಮತ್ತೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು.

ಶಾಮಣ್ಣನ ಆರೋಚನೆಯೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀವತಯ್ಯನನ್ನು ಕಾವಾಡಿತೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದು ಹೋಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಉರೋಳಿಗಿರುವವರು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಶಾಮಣ್ಣನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಆರೋಚನೆ ಕೇಳತೊಡಗಿದರು. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಲಾಭಗಳೂ ಬರತೊಡಗಿದುವು. ಅದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅವನಿಗೆ ಒಹುವಾಸ ಕೂಡಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ಅವನಿಗೆ ಧನ ಸಂಪಾದನೆಗಿಂತಲೂ ಕೀರ್ತಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದುಸಾರಿ ಆ ದೇಶದ ರಾಜನ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಂತರಾಜನು ಬಂಧಿಯವೆದ್ದನು. ರಾಜನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೇನೆಯೊಂದಿಗೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಮಣ್ಣನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೇ ಒಂದು ದಿನ ಕುಳಿತಿರಾ ಹಾಕಿಕೊಂಡನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜನು ಆ ಊರಿನ ದೊಡ್ಡವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಶಾಮಣ್ಣನನ್ನೂ ನೋಡಿದನು. "ಚಿಕ್ಕವನಾದರೂ ಒಳ್ಳೇ ಅನುಭವಶಾಲಿ ಹುಡುಗ" ಎಂದು ಯಾರೋ ಅವನ ಪರಿಚಯ

ಮಾಡಿದರು. ಯುದ್ಧವನ್ನು ಕುರಿತು ಶಾವ. ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದು ರಾಜನು ಕೇಳಿದನು.

"ಮಹಾರಾಜರೇ, ಚಿಕ್ಕಹಾವನ್ನಾದರೂ ದೇ. ಕೋಲಿಸಿದ ಹೊಡೆಬೇಕಂತೆ. ಶಾವು ಇನ್ನ ಸೈನ್ಯ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು" ಶಾಮಣ್ಣ, ರಾಜನು ಇನ್ನೊಂದು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ತನ್ನೊ ಗಿರುವ ಸೈನ್ಯವಿಂದ ರಾಜನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿದ ಸಾಮಂತರಾಜನು ರಾಜನೊಂದಿಗಿರುವ ಬಂಧನವನ್ನು ಬಿಡದಿಂದ ತಿಳಿದು, ಅದ ಇದಿರಿಸುವಷ್ಟು ಬಲವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಆ ಸಾಮಂತನ ರಭಸಕ್ಕೆ ರಾಜನಿಗೆ ಸೋಲು ವರಿಸಿತಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ಹೊಸ ಸೈನ್ಯವು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಸಾಮಂತರಾಜನು ಸೋತು ಶರಣಾಗಿ ರಾಜನ ಕಾರಿಗೆ ಬಿದ್ದನು.

ನಿಜಯಶಾಲಿಯಾದ ರಾಜನು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಶಾಮಣ್ಣನನ್ನು ಕರೆಯು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಒಹುವಾಸ ವಿತ್ತುದು ಏರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಚನೆ ಹೇಳುವವನನ್ನಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಅರ್ಥ ವಿಲ್ಲಮದು

ಒಬ್ಬ ರಾಜನು ಎಲ್ಲಿಗೋ ವರ್ಯವನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಲೆ ಹಾಕಿದ್ದನು. ಆಗಲೇ ಅವನ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ದಿನವೂ ಒಂದಿತ್ತು. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖರು, ಕಾಣಿಕೆ ಗಳಿಸಿದವರೂ ಒಂದು ರಾಜನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಜಯಜಯಾಕಾರ ಮಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಕಾಡು ಮನುಷ್ಯನು, "ಅರಸರಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಕುಪ್ಪಿ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಣಿಕೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಗಂಟನ್ನು ರಾಜನ ಮುಂದಿಟ್ಟನು. ಅದರೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಣ್ಣು, ಒಂದು ನೀರಿನ ಹೂಟ, ಕಲ್ಲುಗಳ ತುಂಡುಗಳು, ಕುದುರೆಯ ಕೂದಲು. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಇಷ್ಟು ವಸ್ತುಗಳಿದ್ದುವು.

ಕೂಡಲೇ ರಾಜನು ಒಂದು ಮೂಟೆ ಚೆನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ಆ ಮುನಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಗಂಟನ್ನು ಮುನಿಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು. ಮುನಿ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ "ಈ ಪ್ರಾಂತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸು" ಎಂದನು.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಗ್ರಾಮದ ದುರಾಶೆಯವನೊಬ್ಬ, ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ, ಒಳಕಟ್ಟಿಗೆ ಚೂರು. ಮರಳು, ಒಣ ಹುಟ್ಟು, ಒಂದು ಸಾರಾಯಿ ಬುದ್ಧಿ ಇಟ್ಟು ತಂದು ರಾಜನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದನು.

"ಇವುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವೇನು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ ರಾಜ.

"ಆ ಮುನಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಕಾಣಿಕೆಗೆ ತಾವು ಅರ್ಥ ಕೇಳಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ?" ಎಂದ ಗ್ರಾಮದವ.

"ಅದರ ಅರ್ಥ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮಣ್ಣು, ನೀರು, ಚನ್ನಾದ್ದು, ಕಲ್ಲಿನ ಕೊಟೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಒಳ್ಳೆಯ ಕುದುರೆಗಳ ಸೈನ್ಯವಿದ್ದು, ನಾನು ನೋಡುವವರಿಗೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯಂತೆ ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದರೂ, ಒಳಗಿರುವ ಕಾಯಿ, ನೀರು, ಹಾಲುಗಳಂತೆ ಹೃದಯದವನಾಗಿರುವಂತೆ ಮುನಿ ಅರ್ಥವಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ತಂದುದರ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ" ಎಂದ ರಾಜ.

ಆ ಮನುಷ್ಯ ರಾಜನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಕ್ಷಮಾಮಣಿ ಕೇಳಿದ.

—* ಸೊನ್ನಂದ *

ಅಜ್ಞಾತಕವಿ

ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಪುರದಲ್ಲಿ ರಾಜಶೇಖರ ಎಂಬವನು, ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತಹ ಕವಿ ಯಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಜನ್ಮತಃ ಕವಿದೃಷ್ಟಿ ಉಳ್ಳವ ನಾಗಿ, ಸಹಜ ಕವಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದುದರಿಂದ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನದೆಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಿರ್ವಿರಾಮವಾಗಿ ಒಂದು ರಸವಂತವಾದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮುಗಿಸಿದನು.

ಅದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ನಾಗಭೂಷಣ ನೆಂಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ಕವಿಯು ಬಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು.

“ಅಯ್ಯಾ, ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ನಾನು ರಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹೇಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕು ನೀವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಕವಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ವಿಸಾದರೂ ರಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕವಿತಾ ವ್ಯಾಸಂಗ ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೇನಾದರೂ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ರಾಜಶೇಖರನು ನಾಗ ಭೂಷಣನೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ನಾಗಭೂಷಣನು ಆ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಅಶ್ವರ್ಯ ಪಡತೊಡಗಿದನು. ರಾಜಶೇಖರನಂತಹವನು ಸಾಧಾರಣಾದ ಕವಿತೆ ಬರೆಯುವವನೇ ಕೂಡಾ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಅಂತಹವನು ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಕವಿತೆ ಬರೆಯಬಲ್ಲನೆಂದು ಯಾರೂ ಊಹಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ತಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಂದರ್ಭ ಒಂದಾಗಿ ರಾಜನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ, ದೊಡ್ಡ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ನಾಗಭೂಷಣನಿಗೆ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟಿತು.

“ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸುಗೊಟ್ಟು ಓದಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಅನಂತರ ಬಾರಪ್ಪ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾಗಭೂಷಣನು ರಾಜಶೇಖರನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ಆಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಆ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ನಕಲು ತೆಗೆಯಲು ಕುಳಿತನು.

ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜಶೇಖರ ಅವನಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, “ನನ್ನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಓದಿ ಮುಗಿಸಿರಬೇಕು, ಏನು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ? ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಬಂದೆ” ಎಂದನು.

ನಾಗಭೂಷಣನು ಅಶ್ವರ್ಯ ನಟಿಸುತ್ತ
 "ಕಾವ್ಯವೇ ? ಎಂತಹ ಕಾವ್ಯ ? " ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

"ಎರಡು ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಸ್ವತಃ ಬಂದು,
 ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದ ಕಾವ್ಯ
 ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿ
 ಅಂದೆನ್ನಲ್ಲಾ ? ಮರೆತಿರೇನು ? " ಎಂದ ರಾಜಶೇಖರ.

"ಮರೆಯಲಿಕ್ಕೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತಾನೇ ?
 ನೀನೇನಾದರೂ ಕನಸು ಗಿನಸು ಕಂಡೆಯೇನು ?
 ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಇಲ್ಲ. ಕಾವ್ಯಗ್ರಂಥ ನನಗೆ
 ಕೊಡಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅಸಂದರ್ಭವಾಗಿ ಮಾತಾಡ
 ಬಾರದು" ಎಂದು ನಾಗಭೂಷಣನು ದಬಾಯಿಸಿ
 ಹೇಳಿದನು.

"ನೀವು ರೊಡ್ಡ ಕವಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ
 ಕವಿಗೆ ಹೀಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬಾರದು. ಇದೇನೂ
 ಬೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ" ಎಂದ ರಾಜಶೇಖರ ದೀನವಾಗಿಯಲ್ಲಿ

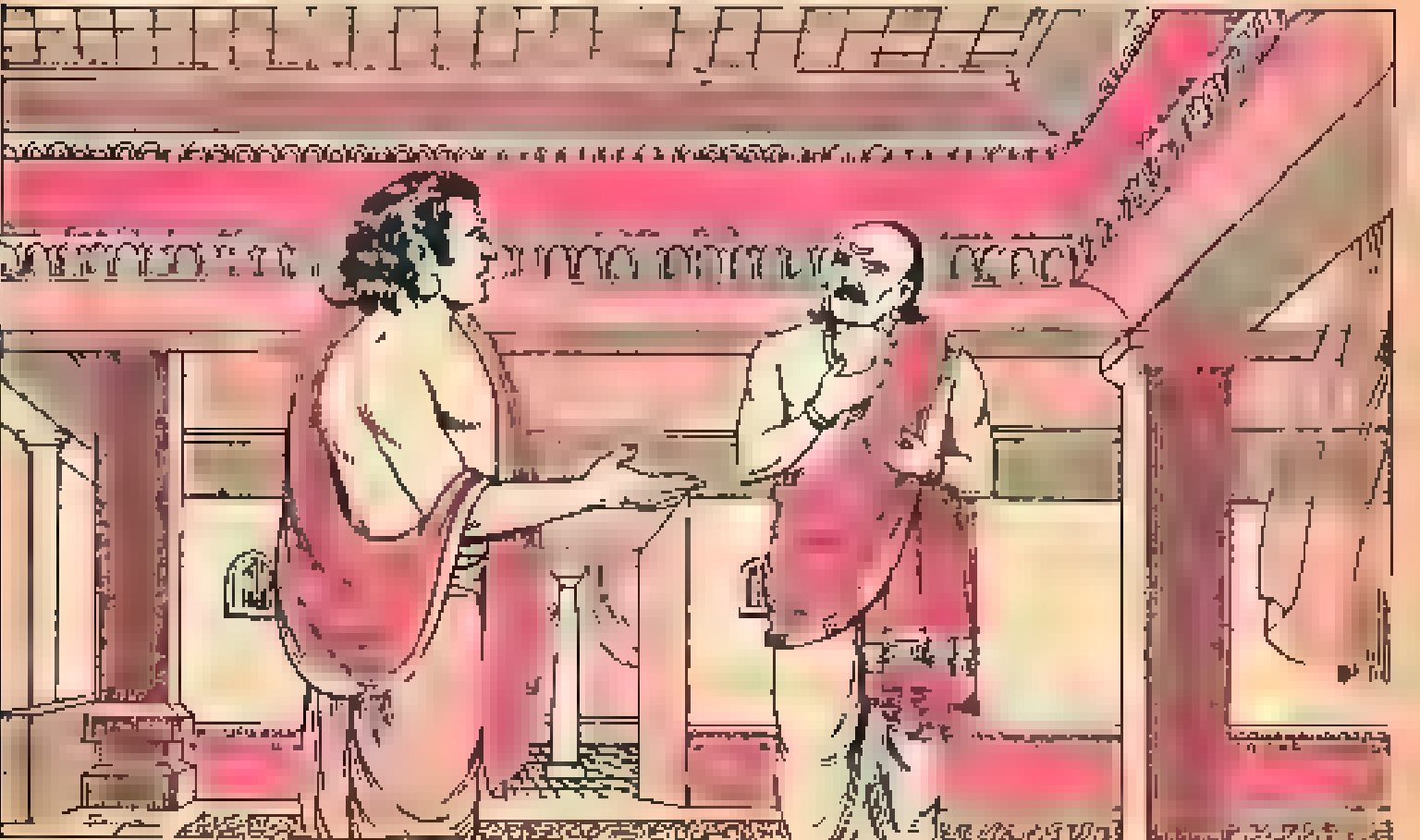
"ನೀನು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕಾವ್ಯಗ್ರಂಥ ಕೊಟ್ಟೆನೆಂದು
 ಕನಸಿನ ಮಾತು ಹೇಳುವೆಯಲ್ಲಾ ? ಅವರ ಮೇಲೆ

ಪಾನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವೆನನ್ನುವೆ ನೀನು ಕೊಡು
 ವಾಗ ಯಾರಿದ್ದರು ಇಲ್ಲಿ" ಅವರನ್ನಾದರೂ ಕರೆದು
 ವಿಚಾರಿಸೋಣ" ಎಂದ ನಾಗಭೂಷಣ ಯಾವ
 ಸಾಕ್ಷಿಗಳೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ

"ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ" ಎಂದ ರಾಜಶೇಖರ
 "ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಗಲಹಬೇಡ. ಹೋಗು
 ನನಗೂ ಕೆಲಸವಿದೆ" ಎಂದ ನಾಗಭೂಷಣ.

ರಾಜಶೇಖರನು ಮಾರಣ್‌ದಿನ ರಂಗ ಭೂಷಣ
 ಮಹಾರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಗೋಳನ
 ದಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡನು. ರಾಜನು ಅವನ ಮಾತುಗಳನ್ನ
 ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದನು.

ಒಳಗೆ ರಾಜನು ಭಟರನ್ನು ಕರೆದು, "ನಾಗ
 ಭೂಷಣ ಕವಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ
 ಬರೆದ ಹೊಸ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು
 ಹೇಳಿರಿ." ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ನಾಗಭೂಷಣನು
 ಆ ಕರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಒಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಾವ್ಯ
 ದೊಂದಿಗೆ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಶೇಖರ

ನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಜುಮ್ಮೆನಿಸಿತು. ಆಗ ರಾಜನು ಅವನೊಡನೆ ರಾಜಶೇಖರನ ದೂರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿ, "ಇದಕ್ಕೇನು ಹೇಳುವೆ ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

"ಇವನ ಸಂಗತಿ ನನಗೊಂದೂ ತಿಳಿಯದು ತಾವು ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಪಠಾಂಬರಿಸಬೇಕು." ಎಂದು ತಾನು ತಂದ ಕಾವ್ಯಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಾಜನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ರಾಜನು ರಾಜಶೇಖರನ ಕೈ ಬರೆಹವನ್ನೂ, ನಾಗ ಭೂಪಣನ ಕೈ ಬರೆಹವನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದನು. ರಾಜಶೇಖರನು ಆ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, "ಮಹಾರಾಜರೇ, ಇದು ನನ್ನದೇ ಕಾವ್ಯ ಇವರ ಕೈಯಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ನನ್ನ ಗ್ರಂಥವು ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿತ್ತು" ಎಂದನು.

ರಾಜನೂ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋಡಿದನು. ಆ ಗ್ರಂಥವು ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನಿಗೆ ಅಂಕಿತ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ರಾಜನು, "ಕವಿಗಳೇ, ಈ ಮಧುರ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರೊಂದು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ, ಇದನ್ನು ನನಗೆ ಯಾರು ಅಂಕಿತ ಮಾಡಿಕೊಡುವಿರೋ ಅವರನ್ನು ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದನು. ಕೂಡಲೇ ನಾಗಭೂಪಣನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ, "ಖಂಡಿತವಾಗಿ

ತನುಗೆ ಅಂಕಿತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೇನು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಪ್ರಭುಗಳೆ ?" ಎಂದನು.

"ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ?" ಎಂದು ರಾಜನು ನಾಗಭೂಪಣನನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

"ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ ಮಹಾರಾಜರೇ, ನನ್ನ ಇಷ್ಟ ದೈವವಾದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನಿಗೆ ಅದನ್ನು ಅಂಕಿತ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಓದಿ ಓದುವಾನಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ ಕೀರ್ತಿಗಾಗಿ ಅಹಂಸ್ತೆಯೂ ನನಗಿಲ್ಲ" ಎಂದು ರಾಜಶೇಖರನು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜಭೂಪಾಳನು ಜರವರನಂದಗೊಂಡು, ನಾಗಭೂಪಣನ ಮನೆಯನ್ನು ಕೋಧಮಾಡಿಸಿ ಅಸಲು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಹುಡುಕತರಲು ಭಟರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ನಾಗಭೂಪಣನು ಹೆದರಿ ರಾಜನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿದನು. ರಾಜನು ಅವನನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಂದಿಸಿ, ಒಂದಿ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಶೇಖರನನ್ನು ಒಹುಮಾಡಿಸಿ, ಅವನ ಪ್ರತಿಭೆ ಬಹು ಲಾಭವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ತನ್ನ ಗ್ರಂಥ ತನ್ನ ಕೈ ಸಿಕ್ಕಿದುದೇ ದೊಡ್ಡ ಒಹುಮಾನವೆನಿಸಿತ್ತು. ರಾಜಶೇಖರನಿಗೆ.

ಪ್ರಯಲಾದ ಮೋಸ

ಒಂದಾನೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಮಾಂತ್ರಿಕನಿದ್ದನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅವನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಗಳಿಗೊಂದೂ ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೂ, ತನ್ನ ಮಾತು, ರೀತಿ, ಮೇಷ ತಂತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಲಾಭಪಡೆಯುತ್ತ ಜೀವನಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಅದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾಕರನೆಂಬ ಯುವಕ ನೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಅವನು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ಬಂದವ ನಾದುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಮಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆ ಇಲ್ಲ ದವನಾಗಿದ್ದ. ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಮಾಂತ್ರಿಕನಿಗೆ ಹೆದರಿ ಅವನು ಕೇಳಿದ್ದು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ರೋಸಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮಾಂತ್ರಿಕನ ಅಜ್ಜಾ ಬೋವದ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಬಡ ಬೇಕೆಂದು ಅವನಿಗೆ ತೋರಿತು

ಒಂದು ದಿನ ಮಾಂತ್ರಿಕನು ಎಲ್ಲರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳುವಂತೆ ಪ್ರಭಾಕರನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು, ತನಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸರಿಪಡುವ ಹಾಗೆ ಅಕ್ಕಿಬೇಳೆ, ಎಣ್ಣೆ ಸಾಂಬಾರವನ್ನು ಬೇಕೆಂದು ಮನೆಯ ಹೆಂಗು

ಸರ ಹತ್ತಿರ ಬಹಳ ಜೋರಿನಿಂದ ಕೇಳಿದನು. ಆ ಹೀನಮನುಷ್ಯನು ಕೇಳುವುದು ಭಿಕ್ಷೆಯಾದರೂ, ಅವನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ, ದರ್ಬಾರವನ್ನೂ, ತೀವಿ ಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಪ್ರಭಾಕರನಿಗೆ ಕೋಪವು ಜ್ವಲಿ ಸಿತು. ಅವನು ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಹೆಂಗುಸರನ್ನು ಒಳಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಮಂತ್ರವಾದಿಯೋದಿಗೆ "ದುಷ್ಟನೇ ! ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಲ್ಲ, ಆರು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲೇನೂ ದೊರಕದು. ಜನರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಕೋಣವ ಹಾಗೆ ಮೈ ಬೆಳಸಿದ್ದೀಯಾ ? ಮಾತಾಡದೆ ನಡೆ ! ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ಕುತ್ರಿಗೆಗೆ ಕೈಹಾಕುತ್ತೇನೆ !" ಎಂದನು ಉದ್ರೇಕದಿಂದ.

ಮಾಂತ್ರಿಕನು ಅವನನ್ನು ಕಣ್ಣುರುಳಿಸಿ ನೋಡುತ್ತ, "ನನ್ನ ಸಂಗತಿ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ! ನೋಡು ! ನಾಳೆ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತೋ ನೋಡು !" ಎಂದು ತನ್ನ ಸಹಜ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆದರಿಸಿ, ಬಂಡದಿಂದ ನೆಲವನ್ನು ಕುಟ್ಟುಕುಟ್ಟಿ ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಪ್ರಭಾಕರನು ಬಹಳ ದಿನದಿಂದ ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದು ದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾಲವು ಈಗ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವನು ತನ್ನ ಪಾಲ್ಕುಮಂದಿ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮಾಂತ್ರಿ,

ಕನ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಬೀದಿಗಳೆಯ ತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅವನ ಮಿತ್ರರು ಅವನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡರು.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪ್ರಭಾಕರನು ತಟಪಟ ತುಳ್ಳುತ್ಸಾ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ವಾಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡ. ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು. ನೆರೆಕರೆಯವರಲ್ಲಾ ಓಡಿ ಬಂದರು. ಇದೇನೆಂದು ಕೇಳಲು ಪ್ರಭಾಕರನ ಮಿತ್ರರು, "ಇವೆಲ್ಲಾ ಆ ಮಾಂತ್ರಿಕನ ಕೆಲಸ. ಅವನಿಗೆ ಇವನೇನೋ ಬೈದಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಅವನೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ಅವನನ್ನೇ ಕರೆದು ಇವನನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ" ಎಂದರು.

ಸಾರ್ವಾರು ಮಂದಿ ಕೂಡಿ ಮಾಂತ್ರಿಕನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, "ಏನಯ್ಯಾ, ನೀನು ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಮಾಟ ಮಾಡಿ ರೋಗಬರಿಸಿದೆಯಲ್ಲಾ? ಇದೇನೂ ಬೆನ್ನಾಗ್ಲಿಲ್ಲ. ಬಂದು ಅವನಿಗೆ ಗುಣವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡು" ಎಂದರು.

"ಅವರವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರವರೇ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯೆ ನಾನೇನೂ ಮಾಡಿದೆ?" ಎಂದ ಮಾಂತ್ರಿಕ ತಾತ್ಕಾರದಿಂದ.

"ಇನ್ನಂದರೇ ಅವನಿಗೇನೋ ಆಗಿದೆ. ಸಾಳೆ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತೋ ನೋಡು ಲಂತ ನಿನ್ನೆ

ಹೇಳಿದೆಯಷ್ಟೆ? ಒಳ್ಳೆಯದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಪ್ತ ಪಡಿಸುವೆಯೋ, ಕೈಗೆ ಕೋಳಿಹಾಕಿ ಒಯ್ಯ ಬೇಕೋ?" ಎಂದು ಪ್ರಭಾಕರನ ಸ್ನೇಹಿತ ಮಾಂತ್ರಿಕನನ್ನು ಓಡಿದಳೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಬಿಸಿಬಿಸಿಯೂ ಬಾರಿಸಿದರು.

ಮಾಂತ್ರಿಕನು ಹೆದರಿ, "ಅಯ್ಯಾ! ನಾನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಯಾವ ಮಂತ್ರವೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆದರಿಸಿದೆ ಅಷ್ಟೇ! ಈ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡಿ!" ಎಂದು ದೀನನಾಗಿ ಬೇಡಿದ.

ಅವ್ವರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದ ಪ್ರಭಾಕರನು, "ಈಗ ನಿಜ ಹೇಳಿದೆ. ನಿನಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಗಳೂ ಬಾರವು. ಮಂತ್ರಸಕ್ತಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಇರುವವನ ಹಾಗೆ ಲೋಕವನ್ನು ಮೋಸಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿತಿರುವೆ. ಅದು ಎಷ್ಟು ದಿನ ನಡೆದೀತು? ಅದಕ್ಕೇ ನಿನಗೆ ಒುದ್ದಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಮಂತ್ರದ ಮಾತು ಹೇಳ ಹೆದರಿಸಿ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಹಲ್ಲುಮುರಿದು ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟೇನು ಎಲ್ಲರಂತೆ ದುಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಲಿ" ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಹೇಳಿದನು.

ಈ ಸಮಾಚಾರ ಸುತ್ತಲಿನ ಊರಿಗೂ ಗೊತಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ರಾಕ್ಷಸನಾದ ರಾಜ

ಅನೇಕ ಕಾವಿರ ಮಹಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸೌದಾಸ ನಂಬಿ ರಾಜನು ಅರಣ್ಯ ವನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯು ತ್ತಿರುವಾಗ, ಶಕ್ತ, ವಿಶ್ವ, ಯುವಕ ಕವಸ್ತಿ ಇದಿರಾದನು.

“ನಾನು ರಾಜ, ನನಗೆ ದಾರಿ ಬಿಡು” ಎಂದ ಸೌದಾಸ. ಬಿಟ್ಟು ತಪ್ಪಿಗೆ ನಾನು ದಾರಿ ಬಿಡು ವಾರವೇನು?” ಎಂದು ಶಕ್ತಿ ಕೇಳಿದ. ರಾಜನು ಕೂಗುವಂತಹ ಕವಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೂಡಿದ.

“ನಿನ್ನಂಥವನು ರಾಜನಾಗುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರಲಿಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಾಕ್ಷಸ ನಾಗು” ಎಂದು ಶಕ್ತಿ ಸೌದಾಸನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ.

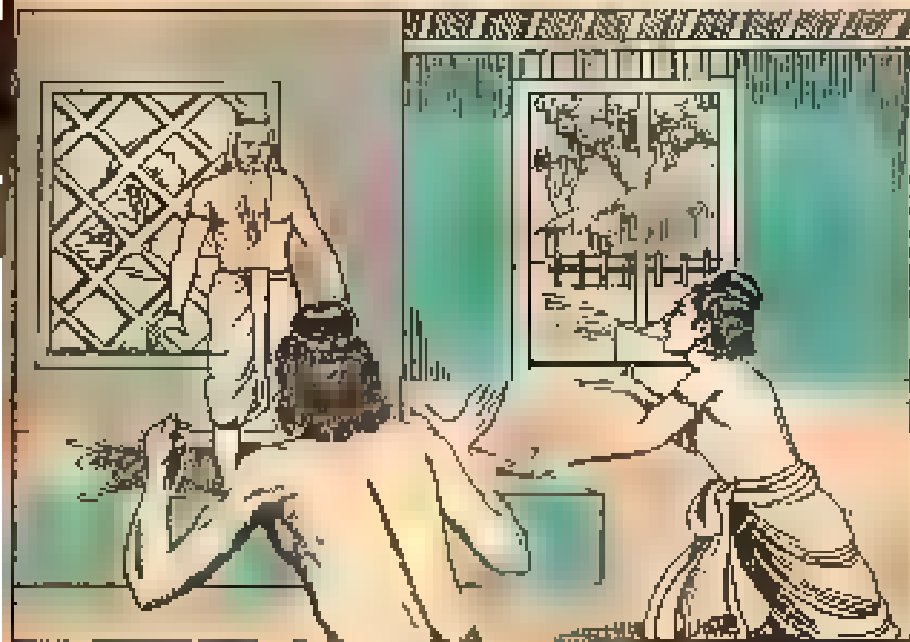
ಮರದ ಮೇಲಿದ್ದ ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷ
ತಪಸ್ವಿರಾದ ಶಾಪವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನು
ಅವಹಿಸಿಕೊಂಡಿತು ಅದನ್ನು ತಡೆಯಿ
ರಾಜನಿಂದಾಗಿರಿಲ್ಲ.

ರಾಜನು ಭಯದಿಂದ ಓಡುತ್ತಿರಲಾಗಿತ್ತು. ಅವನ
ಮುಖವು ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಒಡಲಾವಾಣಿ
ಗೊಂಡಿತು. ಅರಣ್ಯ ಮಧ್ಯದ್ದಾಗಿ ಒಂದು ಕುಟಿರ
ಸೇರುದಾಗ ಅವನು ಪೂರ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರಸಿದ್ಧನಾದ.

ಅ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆ
ಮಧ್ಯೆ ಘಮಘಮ ಶಾಸ್ತ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಸೇವಾ
ಶಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನುಂಗಿಹಿಡ್ತರು

ರಾಕ್ಷಸನ ಸಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೀರಲಿಲ್ಲ. ಶಕ್ತಿಗೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂರು ಮಂದಿ ಸಹೋದರರಿದ್ದರು. ಸೌದಾಸನು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿದು ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟನು.

ಶಕ್ತಿಯೂ ಅವನ ಸೋದರರೂ ವಸಿಷ್ಠನ ಕುಮಾರರು. ವಸಿಷ್ಠನು ತನ್ನ ಮಗಂದಿರ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತುಂಬಾ ದುಃಖಿಸಿ ಅತ್ಯಹವ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒಗೆದನು.

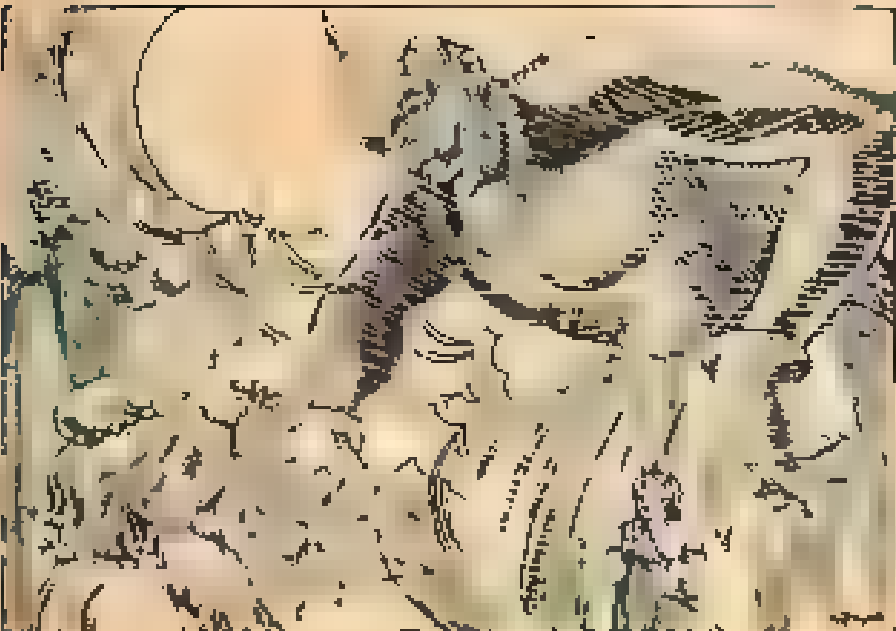
ವಸಿಷ್ಠನು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಪದಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಿದನು. ಕೂಡಲೇ ನದಿ ನೂರು ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಸೀಳಿ ವಸಿಷ್ಠನು ಮುಳುಗುವಷ್ಟು ನೀರು ಎಲ್ಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಆ ನದಿಯ ಹೆಸರು "ಶತದ್ರು."

ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು ಕೊನೆಗೆ
ಮಾಡಿದನು ಈ ಕುಟುಂಬದಂತೆ ಕೈಗೂ
ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ನೂರ ವರ್ಷದ
ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಅವನು ಎದುರಿಸಿ, ದು
ಷ್ಟರೂ. ಈ ಪಡೆಗೆ "ಮಹಾರ" ಎ
ಂಬುದು ಬಂತು.

ಮೊಟ್ಟನು ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತ, ತನ್ನ ಹಿಂದೆ
ಯೂರೋ ಮಂದವೂ ಮೊಟ್ಟನನ್ನೂ ಕೊಳ
ತೆರಾಗಿ ನೋಡಿದನು. ಅವನ ಹಿಂದೆ ಕತ್ತಿಮು
ಚೆಂಡಿ ಎಲೆ ಕತ್ತಿಮು. ಅವನ ಗುರುದೇವನ
ಕಿರು ಮೊದಲನೆಯ ಮೂಡುಕಿತ್ತು, ತನ್ನ ಮರ
ಲಾಗಿರಿದುವುದಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟನು ಸಂತೋಷವನು.

ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು
ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು
ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು
ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು
ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು ಮೊಟ್ಟನು

June 1976

ಮಾಯಾಪೂಜೆ

೨೯

[ಮಾಯಾಪೂಜೆವೇಶ್ವರನು ಜಯಶಿಲನನ್ನು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಿದ್ಧ ಸಾಧಕನು ನೊರಪುಟ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ, ಜಲವೃಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಮಾಚಾರವು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕನಕಾಕ್ಷ ರಾಜನೂ, ಸಿದ್ಧ ಸಾಧಕನೂ ಮುಂದೆ ಜೋಗೂವಾಗ ಜಲವೃಕ್ಷರೊಂದಿಗೆ ಜಗಜಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ದೇವತರೂ ಮೊದಲಾದವರು ಕಂಡುಬಂದರು. ಓಡಿ ಹೋಗುವ ಜಲವೃಕ್ಷರನ್ನು ಸರಭಕ್ಷಕರು ಬೆಂಟುತ್ತಿದರು.]

ಸರಭಕ್ಷಕರು ಜಲವೃಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸರ ಬೆಂಟುತ್ತಿ ಓಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಹುಸಿವೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಶತ್ರುಭಾವನೆಯೂ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಮೂರ ಜೊತೆ ಬೀಳುತ್ತೋ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ಓಡುತ್ತಿರುವ ಅವರು ಯಾವ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಆ ರಾಕ್ಷಸರು ಓಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರು ಈವರೆಗೂ ನೋಡದ ಹೊಸ ದಾರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ತಿರುವುಗಳು.

ಅಂತಹ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಜಲವೃಕ್ಷರು ಎಲೆಗಳಿಂದ ವಟ್ಟವಾದೊಂದು ಮರದ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ

ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೆಳಗೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಹಾಗೆ ಗೂಢಚಾರಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅವರ ಓಡೆಯನಾದ ಜಲವೃಕ್ಷನಾಥನೇ.

ಮರದ ಮೇಲಿರುವ ಆ ಜಲವೃಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನೊಂದಿಗೆ "ಎಲೋ. ನಮ್ಮ ರಾಜನಿಗೆ ಶತ್ರುವಿನ ಒಲ ಎಮ್ಮೆ ಬೊಡ್ಡದಿರುವುದೇನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಳೆದಂತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸರೋವರೇಶ್ವರನ ವಕ್ಷದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊಡೆದು ಓಡಿ ಹಿಡ್ಡುವಾಗಲೇ, ಅವನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರ ಸಹಾಯ

"ವಂದಮಾಡು"

ದೃಷ್ಟಿ ತಾನೂ ಭಾಗ್ಯವಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ನಡೆ
ಯುತ್ತಿರುವುದು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ವಿರೋಧ
ಪಡಿಸಿದಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ವಿರೋಧಿಸುವ
ವುದು, ಕೈಕಾಲು ಕತ್ತಿಗಳಲ್ಲ, ಗುಂಡಿಗಿಯ ಬೀದಿ

ಮಂಗಳವರ್ಮನು ಹೀಗೆ ಅರೋಚಿಸುತ್ತ
ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ಅವನ ಹಿಂದಿನಿಂದ ದೊಡ್ಡ
ದೊಣ್ಣು ಗಟ್ಟಿವಾಯಿತು. ಅದು ತಟ್ಟನೆ ಹಿರಿಯಾಗಿ
ನೋಡಿದನು. ದಲವ್ವಕ ರಾಕ್ಷಸನು ಅದನ್ನು ಹಿಂದಿ
ನಿಂದ ಹಠಾತ್ತನೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಹಾರುವ
ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಾಲ ಕೆಳಗಿನ ದಾರಿ ಹೆಗ್ಗಿನ ಎತ್ತು
ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ. ಅದುವರಿಂದ ಫಕ್ಕನೆ ಅವನ
ಬೀಗುಲು ಅಳವಡವೆಂದು ನೋಡಿದ ಸೀಳಿನೊಳಗೆ
ಬಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿತು. ಅವನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮಾರಿಕೊಂಡನು.
ಆಗ ಅವನು ಗಡೆ ಕುಗ್ಗಿ ಬಿದ್ದು ದೂರಕ್ಕೆ ಕಾರುವ
ಹೋಯಿತು.

ಅವನು ದುಮ್ಮುಬಿಗಿದು ಕಾಲನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ
ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಆ ಎಳೆದಾಟದಲ್ಲಿ
ಮೊಣಕಾಲು ಬೆನ್ನಾಗಿ ಉಳಿತ ನೋಯಿಸಿತು. ಆಗ
ಅವನು ಅತೃಪ್ತನಾದ, "ಹಾ! ದಲವ್ವಕನಾಥಾ!
ನಿನಗೇ ಶರಣು! ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಲು
ಹೋದೆ! ಹೀಗಾಯಿತು! ಕಾಪಾಡು!" ಎಂದು
ಕೂಗಿದನು.

ತನಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಅಪಾಯವು
ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿತು ಮಂಗಳವರ್ಮನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.
ಅವನು ಆ ದಲವ್ವಕನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ, "ಎಲೋ
ಫಾಕನೇ! ನೋಡುಂಕೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು
ಹಿಡಿಯಲು ಬಂದುದು ಭೂಮಿತಾಯಿಗೆ ಸಹಿಸಲಿಲ್ಲ
ನನ್ನ ಕಾಲನ್ನು ಮುರಿದಳು ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಈಗ
ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದುದು ವೈದ್ಯ ಶಹಾಯ. ಎಲ್ಲಿಯೋ
ಇರುವ ನನ್ನ ದಲವ್ವಕನಾಥ ಬರುತ್ತಾನೆನು ನಿನಗೆ
ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು? ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನನ್ನ

ರಾಜ ಮಾಯಾಸರೋವರೇಶ್ವರನ ಭವನಗಳ ಮೇಲೆ
ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ನಿನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ? ಯಾರು
ಗದ್ದುರು? ನಜ ಸಂಗತಿ ಹೇಳು ನಾನು ನಿನಗೆ
ಸಂಜೀವಿಯಂತಹ ಚಿಕಿತ್ಸೆಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಮುರಿದ
ಕಾಲನ್ನು ಸರಿಗೊಳಿಸ್ತಲ್ವೆ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗೇ ನಡೆಯು
ವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ." ಎಂದನು.

ಬಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ದಲವ್ವಕನು ನೋಡಿದ ಮುಠಿಯಿಂದ
ನರಳುತ್ತ ಎನೋ ಹೇಳಲು ಬಾಯ ತೆರೆದನು
ಅಪ್ಪರೊಳಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡೇ
ಇದ್ದ ಅವನ ಸಹೋದರನಾದ ದಲವ್ವಕನು ಇಲ್ಲಿನ ಗಡೆ
ಯನ್ನು ತೆರಗಿಸಿ, ಕೂಗಿ ಹೆಣ್ಣುಗುತ್ತ "ಎಲೋ
ಮಾಯಾಸರೋವರೇಶ್ವರನ ಕುಂಟ ಬಂಟಾ!
ಕಾರೋದವನ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಾಪ ತೋರಿಸುವೆಯಾ?
ನು ನಿರ್ದೇನೆ! ನನ್ನನ್ನೇಗಲೇ ಯಮರೋಕ್ಕ
ಅಟ್ಟುತ್ತೇನೆ!" ಎನ್ನುತ್ತ ಬರಹೊಡಗಿದನು.
ಮಂಗಳವರ್ಮನು ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನ

ಉರುಗೋಲಿನ ಹಿಡಿಯನ್ನು ಸತ್ತವನ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎಳೆದನು. ತಳತಳನೆ ತೋಳೆಯಿಂದ ಹದನಾದ ಕತ್ತಿ! ಅವನು ಆ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಲು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಜಲವೃಕ್ಷರಾಕ್ಷಸನ ಕಂಡದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು, ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬರುವ ಹರಾಮಿ ಜಲವೃಕ್ಷನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಎರೋ ಕಿರಾತನೇ! ನಾನೀಗ ಒಂದರಿಂದ ಮೂರು ಹೇಳುವುದರೊಳಗೆ ನೀನು ಆ ಕತ್ತಿನ ಗವೆಯನ್ನು ದೂರ ಬಿಡು, ಮೋಣಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಅಂಟಿ ಗಾಲಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ತಪ್ಪಿದರೆ ನಿನ್ನ ಈ ಸಂಗಡಿನ ಕುತ್ತಿಗೆ ಕಡಿದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ! ಆ ಮೇಲೆ ನಿನಗೂ ಆಡೇಗತಿ! ಇಕೋ, ಒಂದು ಎರಡು..." ಎಂದನು.

ಮಂಗಳವರ್ಮ ಮೂರು ಹೇಳುವುದರೊಳಗೆ ಆ ಜಲವೃಕ್ಷನು ತಣ್ಣಗಾಗಿ ಕಲ್ಲು ಗವೆಯನ್ನು ದೂರ ಬಿಡು, ಮೋಣಕಾಲು ಕೈಗಳನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉದ್ದಿ, "ಶರಣಾದೆ! ಶರಣಾದೆ! ಮಿತ್ರನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಡೆ!"

ಎಂದನು. ನಡುಗುವ ಸ್ವರದಿಂದ ದೀನವಾಗಿ "ಅಹಾ! ನೀರು ತೋಳ ನೀಚರಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವೇತಧರ್ಮ ಮೆಚ್ಚುವಂತಿದೆ! ಒಕ್ಕೇರು ನಾನು ನಿನ್ನ ಹಾಗೆ ದಿಧುವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಆರೋಪವೆಯ ಕೊಂದೆನಲ್ಲ! ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬಾ. ನಿನಗೆ ವಿಷದೊ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಂಗಳ ವರ್ಮನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಗಿಡಗಳ ರಾಶಿಯೊಡನೆ ನಡೆದನು.

ಮಂಗಳವರ್ಮನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೇವಲ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಚಿಗುರುಗಳನ್ನೂ ಕೊಯಿದು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಗ್ನಿ ಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮರ್ದಿಸಿ ಉಂಡೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜಲವೃಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, "ಇಕೋ, ಈ ವಿಷಧನನ್ನು ನಿನ್ನ ಮಿತ್ರನ ಮೋಣಕಾಲಿಗೆ ಅಂಟು ಮೇಲೆ ಈ ದೊಡ್ಡ ಎಲೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ವಲ್ಪದ್ದರಿಯು ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಇರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಕದಲಿದನೆಂದರೆ ಮೋಣಕಾಲಿನವರಿಗೆ ತುಂಡುಮಾಡಿ ಬಿಸಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೆನಪಿರಲಿ ಇಟ್ಟುರಿಗೋ." ಎಂದನು.

ಅವನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಜಲವೃಕ್ಷರಾಕ್ಷಸರ ಮುಖ ಗಳಲ್ಲಿ ಅಳುವಿನ ಕಳೆ ಮೂಡಿತು. ಅವರು ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎನೋ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದೂ, ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳಲಾರದೆಯೆಂದೂ ಮಂಗಳವರ್ಮನು ಊಹಿಸಿದನು ಅವರನ್ನು ಹೆಳ್ಳು ಹಿಡಿಸಿ ಪ್ರಾಣೋಪನಿವೃತ್ತವೆಂದುಕೊಂಡು ಮಂಗಳವರ್ಮನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕದಲಿದನು.

ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವರೆಗೆ ಮಾದೂಸರೋವರ ದಕ್ಕೆ ವಾಸವಾಡಿದವನಾದುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸಮೀಪದ ದಾರಿ ಯಾವುದೆಂದೂ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮರದಕಾಲನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಏರು ತಗ್ಗುಗಳ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದೇ

ತಿಳಿದವನು ಮೂಲಕು ರೋಗೋತ್ತರ... ಬಯಸಿ...
 ಒಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಸರಿಯಾದಂತೆ.
 ಹೊಂದಿಸಿದನು ಗುರುಗಿಡ... ಒಳಗೆ ಕಾಣುವ
 ಆ ಗುರುಗಿಡ... ಇದ್ದು... ಅದ ವ್ಯಕ್ತವಾದಂತೆ
 ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೂಡಲೆ
 ಹತ್ತಿರ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳಿಯೇ
 ರಿಕ್ಕಿ ಅಗುವ ತವರಲಿಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಬರುವವರು
 ಸಹಾಯಕರಾದ ತಿಳಿದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಡಿ
 ತಟ್ಟಿ ಕರೆ." ಎಂದನು.

ನಾನಾದರ ಮಹಾತ್ಮ ಮೊರೆ ಬರುವವನೊಂದಿಗೆ
 ವ್ಯಕ್ತವಾದಂತೆ ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಡಲಿ. ಅಂತ
 ದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಹಕ್ಕು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಬಿಡುಬಿಡು
 ರಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿತು. ತಾನು ಈ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಲವನ್ನು
 ಇನ್ನು ಕಾಣುವೆನೋ ಎಂಬ ಸಂದೇಹವೊಂದಿತ್ತು
 ಎಂದು ಲೆಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಬಿಡುವವ ಅಂತೆಯೆ
 ಬಿಳು ಮುಂದಿತು. ಇದನ್ನಾಗಿ ಬಿಡುವ ಕುಲ
 ವ್ಯಕ್ತವಿತ್ತು. ನರಭಕ್ಷಕನ ತನ್ನನ್ನು ನೋಡದೆ ಹೋದನು
 ದನ್ನು ನೆನೆದು ಸಂತೋಷವಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಹಕ್ಕು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ತಾನೊಂದು ಮೂಲಕ್ಕೆ ಕುಳಿತು
 ಬಿಡುವಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಕಣ್ಣು
 ಮಹಾರಾಜ ಮೊದಲನೆಯವನಿಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ ದೂರಕ್ಕೆ
 ಕಂಡುಕೊಂಡ. "ಒತ್ತೋದರೆ ಅಯ್ಯೋರಾ!
 ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣದಿರಿ" ಇದ್ದ ಈ ಮೂಲ ಕೊಡುಗಿಳಿ
 ನಾನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರಲಿಕ್ಕೆ
 ಬಿಟ್ಟೋ. ಒಳಗೆ ಬಿಟ್ಟು" ಎಂದು ಗುರುಗಿಡ ಹರಿಯು
 ಹೋಗುವಂತೆ ಕೊಡಿದನು.

ಅವನ ಕಣ್ಣು ಮೊದಲು ಕೆಳಗಿತ್ತು. ನರವಾಸದ
 ಹಂತವಾದ ಬಿಗಿಗಾಗಿ!

ಆ ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಗಟ್ಟಿ ನಾನು ತಾನೊಂದಿಗೆ
 ನೋಡುತ್ತ ಹೋಗಿ ಮೊದಲ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು
 ಮೊದಲ ಕಣ್ಣು ತುಟ್ಟು ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊದಲ

ಮೊರೆ ಕಣ್ಣು ಗಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ
 ಹಿಂದೆ ಕೆಲಮಂದಿ ಸ್ವಲ್ಪಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಟ್ಟು
 ಗಳಾದ ಕುಲಕಿಲನ ಕಡೆಯವನಿಗೆ ಅಗಲಬೇಕು
 ಗಟ್ಟಿರೂಢ ನರವಾಸದ ಮೊರೆಬಿಡುವವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ
 ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಮೂಲ ಕೊಡುಗಿಡವಾಗಬೇಕು.
 ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೊಡುಗಿಡವಾಗಬೇಕು!
 ಎಂದನು.

ಆ ಮೂಲ ಕೆಳ ಮೂಲಕವಾಗಿದ್ದ ಕುಟ್ಟುಕ
 ವೆದ್ದಿತು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಗುರುಗಿಡ ವ್ಯಕ್ತವಾದಂತೆ
 ಕೊಡುಗಿಡವು ಕೊಡುವವನಿಗೆ ಕೊಡುಗಿಡವಾಗಬೇಕು.
 ಈಗ ಕುಟ್ಟುಕವಿಗೆ ಕೂಡಿ ಕುಟ್ಟುಕವನ್ನು ಬಿಡು
 ದಲ್ಲಿ ವಸಯಕೊಡುವವನ್ನು ತಾ ಮೂಲಕು

ಹೀಗೊಂದುಕೊಂಡು ಮಂಗಳವ ಮಂಗಳನು
 "ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ಮೊದಲ ನನ್ನ ಹೆದರ
 ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಕಟ್ಟುಕವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು
 ಸಂದೇಹ ಅನ್ನವೆಂಬ ಎಂಬುದೂ ಸರಿಯಾಗಿ

ಸರೋವರೇಶ್ವರನಿಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಪಾರವಾದ ಕರುಣೆ. ಆ ಸರೋವರದ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಪ್ರಾತಃ
ದಲ್ಲಿರುವ ಜಲವೃಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ
ಅವರನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು. ಕನಕಾಕ್ಷ
ಮಹಾರಾಜರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
ಈಗ ಆ ಸರೋವರವೆಲ್ಲಾ ಜಲವೃಕ್ಷರಿಗೇ ವಶವಾಗಿ
ದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು" ಎಂದು. ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ
ಕನಕಾಕ್ಷ ರಾಜನ ಕೆಲ ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರೂ ಬಂದು
ಸೇರಿದರು.

"ಓಹೋಯ್! ಆಯ್ಕೆಗಳಿರಾ! ನನ್ನನ್ನು
ಮರೆತಿರಾ? ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಹೆಬ್ಬಾವು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ
ಹರಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ" ಎಂದು ಹುಸುರದ
ಸಾರಥಿ ಕೆಟ್ಟ ಸ್ವರದಿಂದ ಕೂಗಿದನು.

ಆ ಕೂಡಲೇ ಸಿದ್ಧಸಾಧಕನು ನರವಾಸದ
ಬೆನ್ನನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಕೈಯೆತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತ, "ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ
ಕೊಂಡಿದ್ದವನನ್ನು ಕಳೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ"
ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು.

ಕರವಾಸರವು ದಬಕ್ಕನೆ ಮೂದ ಮೇಲೆ ಉಂಟು.
ಅದರ ಭಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕೊಂಬೆಗಳು ಮುರಿಯು
ತ್ತಿರಲು ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ ಸರಸನ ಮೇಲೆ
ಹೋಯಿತು ಒಂದು ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಅದು
ಅವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ, ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಆ ಸಾರಥಿ

ಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಎರಡನೇ ಕೈಯಿಂದ ಹೆಬ್ಬಾವನ್ನು
ಹಿಡಿದು, ಬಳ್ಳಿಗಳ ನಡುವಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಮು
ಯಿತು. ಸಾರಥಿ ಭಯಂಕರವಾದ ನರವಾಸರವನ್ನು
ನೋಡಿ ಹದರಿ ಕಿರುಚುತ್ತ, ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಕೊಂಬೆ
ಯನ್ನು ಹಿಡಿದು, "ಇನ್ನು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡು. ನಾನು
ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಕೂಗಿದನು.

ಅವ್ವರಲ್ಲಿ ಜಲವೃಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸರ ಗುಂಪೊಂದು ಕಣ್ಣು
ಗವೆಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸುತ್ತ, "ಜೈ ಜಲವೃಕ್ಷನಾಥಾ!"
ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿ ಬಂದಿತು.
ಎಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಆಯಾಧಗಳನ್ನು
ಹಿಡಿದು ನಿಂತರು.

ಆ ಜಲವೃಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗಮೃಗದ
ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡವನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಗಡಿಯನ್ನು
ಎತ್ತಿತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತ, "ಬಿಡಬೇಡಿ. ಇಲ್ಲಿರುವವರನ್ನೆ
ಒಟ್ಟಿನೂ ಬೇವದಿಂದ ಹೋಗಕೂಡದು!" ಎಂದು
ಜಲವೃಕ್ಷರಿಗೆ ಅವುಗಳೆ ಮಾಡಿದನು.

ಮರದ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ನರ
ವಾಸರವು ಅರಣ್ಯದೇ ನಡುಗುವಂತೆ ಕೂಗಿ, ಕೈ
ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಬ್ಬಾವನ್ನು ಚಾಚೆಯಂತೆ ಬೀಸಿ ಕವಾ
ಲ್ಬಿಸಿ, ಖಡ್ಗಮೃಗದ ಮೇಲೆದ್ದ ಜಲವೃಕ್ಷನ
ಮೇಲೆಯೇ ಹಾರಿಬಿಟ್ಟಿತು.

(ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯ)

ವಿರೋಧಮೂಲ

ಮನವುರ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುವ ಮಂಥರಜನು ಜನ್ಮತಃ
 ಏಕರ ಧೀರ ಪರಾಕ್ರಮವಂತನಾಗಿದ್ದು ಮೂತ್ರ
 ವಲ್ಲದೆ ಎಣಿಸಿಲ್ಲದ ಶಿವಭಕ್ತ. ಶಿವನ ಪ್ರೀತಿಯಾಗಿ
 ನೂರು ಸಾರಿ ಹೋಮ ಮಾಡಿ, ಹೋಮ ಕುಂಡಕ್ಕೆ
 ತನ್ನನ್ನೇ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪುಟ ಮಾಡಿದ
 ಸುವರ್ಣದಂತಹ ಶರೀರ ಪಡೆದವನು. ಹತ್ತು ಸಾರಿ
 ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನೇ ಕಡಿದು ಹೋಮ ಕುಂಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ
 ದ್ದನು. ಆ ಬಗೆಯ ಅತ್ಯುಗ್ರ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಸಾರಿ
 ಸಾರಿಗೂ ಶಿವನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವರ
 ಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಮಹಾವೀರ ಶೈವನು.

ಅವನು ನೆನಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಶಿವನ ಕ್ರಿಯಾಲವ್ವ
 ಬಂದು ಅವನ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸುಹಾರ ಮಾಡಿ ಮಾಯ
 ವಾಗಿಯೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗ ದಾತುಪರಾಕ್ರಮ
 ವನ್ನು ಸಹಾ ಪಡೆಯಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದನು. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ
 ಎಸಾರಿ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗ ಶಿವನೇ ಬಂದು
 ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ನಿಂತು, ಅವನಿಗಾಗಿ ಅವನ ಶತ್ರು
 ಗಳೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಪೂರ್ವ ವರ

ವನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಅವನಿಗೆ ಹೆದರು
 ತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾದುದರಿಂದ, ತನಗೆ ಯಾರೂ ಇದಿರಿಲ್ಲ
 ವೆಂಬ ಗರ್ವವು ಅವನಲ್ಲಿ ಮಿತಿ ಎಸಾರಿತ್ತು. ಅಂತೆಯೇ
 ಮಂಥರಜನು ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವಾಲನೆ
 ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅವನ ಅಧರ್ಮ ಪರಿವಾಲನೆಯು ಬೆಂದ ಹೇಗಿದ್ದಿ
 ತೆಂದರೆ, ಶಿವನ ಹೊರತು ಬೇರೆ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸು
 ವವರನ್ನೂ, ಬೇರೆ ಮತಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವವ
 ರನ್ನೂ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಿಂದಲೇ ಹೊರಗೆ ಓಡಿಸಿ
 ಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಶಿವಾಲಯಗಳ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಆಲಯ
 ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟನು.

ಹೀಗೆ ಮಂಥರಜನಿಂದ ಓಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲಾ
 ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ತರಣಾಧಿಗಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿ, ರಾಮ
 ನೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮೊರೆಯಿಟ್ಟು
 ಕೊಂಡರು. "ಪದಕ ಬೇಡಿರಿ, ಮಂಥರಜನ ಅಶಂ
 ಕಾರವು ನಾಶವಾಗುವ ಕಾಲವು ಸಮಿಸಿತು, ನೀವು
 ಬೇಗದಲ್ಲೇ ನಿಮ್ಮ ಉರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂತಾಗು

ತನ್ನ ಅನುಸರಣೆಗೆ ನಮ್ರರಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ರಾಜ್ಯ ದತ್ತಿ" ಎಂದು ರಾಮನು ಅವರಿಗೆ ಅಭಯ ಹೇಳಿ, ಅವರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿರುವಂತೆ ಹಳ್ಳಿ ಮಾರ್ಗದೊಳಗನ್ನು ವಗಾದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು.

ಸ್ವೈರವಿಹಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ರಾಮನ ಯೋಗಾಸ್ಥಿವು ಮಗವುರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿತು. ಆ ಯೋಗಾಸ್ಥಿವ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಅರಿತಿದ್ದ ಮಗಧ್ವಜನು, ಅದು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಮೇರೆಯೊಳಗೆ ಒಂದ ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಅಶ್ವಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದನು.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು, ಕುಡುರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ರಾಮನ ಮೇಲೆ ಸ್ನೇಹಭಾವವನ್ನು ತಾಳಿ ಯೋಗ್ಯ ಸಹಾಯನಾಗಿರುವಂತೆ, ದೂತನ ಮೂಲಕ ರಾಜಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಗಧ್ವಜ ನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ದೂತನು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮಗಧ್ವಜನು, ಆ ದೂತನ ಜೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ, ತ್ರಿಶೂಂಧ ಮುದ್ರೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಕಾಯಿಸಿಟ್ಟು, "ಹೇಳು ನನ್ನ ರಾಮನಿಗೆ ರಾಮನೇ ಮೊದಲಾದ ಶಿವಭಕ್ತರನ್ನು ಕೊಂದ ರಾಮನನ್ನು ನಿವ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಭೈರವನ ವಿಗ್ರಹದ ಮುಂದೆ ಚಕ್ರವಥೆ ಮಾಡಿ ಬಲಕೊಡಲು ಕಾದಿದ್ದೇನೆ ಮಗಧ್ವಜನೆಂದರೆ ಎನೆಂದು ತಿಳಿದುಬೇಕಾದರೆ ಬರಲಿ! ಕೊಟಿ ಮಂದಿ ರಾಮಂದಿರು ಬರಲಿ! ನನಗೆ ಹುಸ್ಸಿಗೆ ಸಮ ರಾಮದೂತರೊಲ್ಲಾ ತ್ರಿಶೂಂಧ ಮುದ್ರೆಯೊತ್ತಲು ಕಾದಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳು ನಡೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ದೂತನ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬುಟ್ಟಿ ತುಂಬ ಭಸ್ಮವನ್ನು ಸುರಿದು ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಅದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಭೀತ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶತ್ರುಘ್ನರಿಗೆ ಮಗಧ್ವಜ ನೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧವು ತಪಸ್ವಿವಾಯಿತು. ಭರತನು ಮೂವದನಕ್ಕಿ ಸುಮುಖಮುಖ ರಾಮಧ್ವಜಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ದಿಕ್ಕುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಿವುಡಾದುವು.

ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಿಮಿಷನಿಮಿಷಕ್ಕೂ ತೀವ್ರವಾಯಿತು. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಘ್ನನು ಸುರಕಗನ ಚಾರಣತೆ ವಿಜೃಂಭಿಸಿ ಯೋಗ್ಯ ಮಾಡು ತ್ತೀರಲು, ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಸಾವಿರ ಹೆದಗಳ ಶೇಷ ಸರ್ಪ ದಂತೆ ಚಾಟಿಕೊಂಡು ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮಗಧ್ವಜನಿಂದ ತಾಳಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಮಗಧ್ವಜನು ಶಿವನ ಪ್ರಕೂಲವನ್ನು ಕರೆದನು.

ಅಗ ಮಗಧ್ವಜನ ಪೂಜಾಮಂದಿರಮೊಳಗಿಂದ ಮಿಂಚುಗಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿ ಸಿದಿರಿಸಂತೆ ಗುಳ್ಳುಗುಳ್ಳು ಕೊಂಡು ಪ್ರಕೂಲವು ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಕಡೆಗೆ ತೂರಿ ಬಂದಿತು. ಸರಿಯಾಗಿ ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ, ಹನು ಮಂತನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರೂತ್ತ, ಅನೇ ತನ್ನ ಕೊಂಡಿಲಿನಿಂದ ಬಿಟ್ಟಿನ ಒಲ್ಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯು

ಗುಣ. ಸುಹಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಶಿವನ ಶ್ರೀಕೂಲವನ್ನು
ಎಡಗೈಮುಂದೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಗುಂಭಾರ ಕಾರದಿಂದ
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಶಿವನು ತೆರೆಯೆ ಸಂತುಕೊಂಡನು

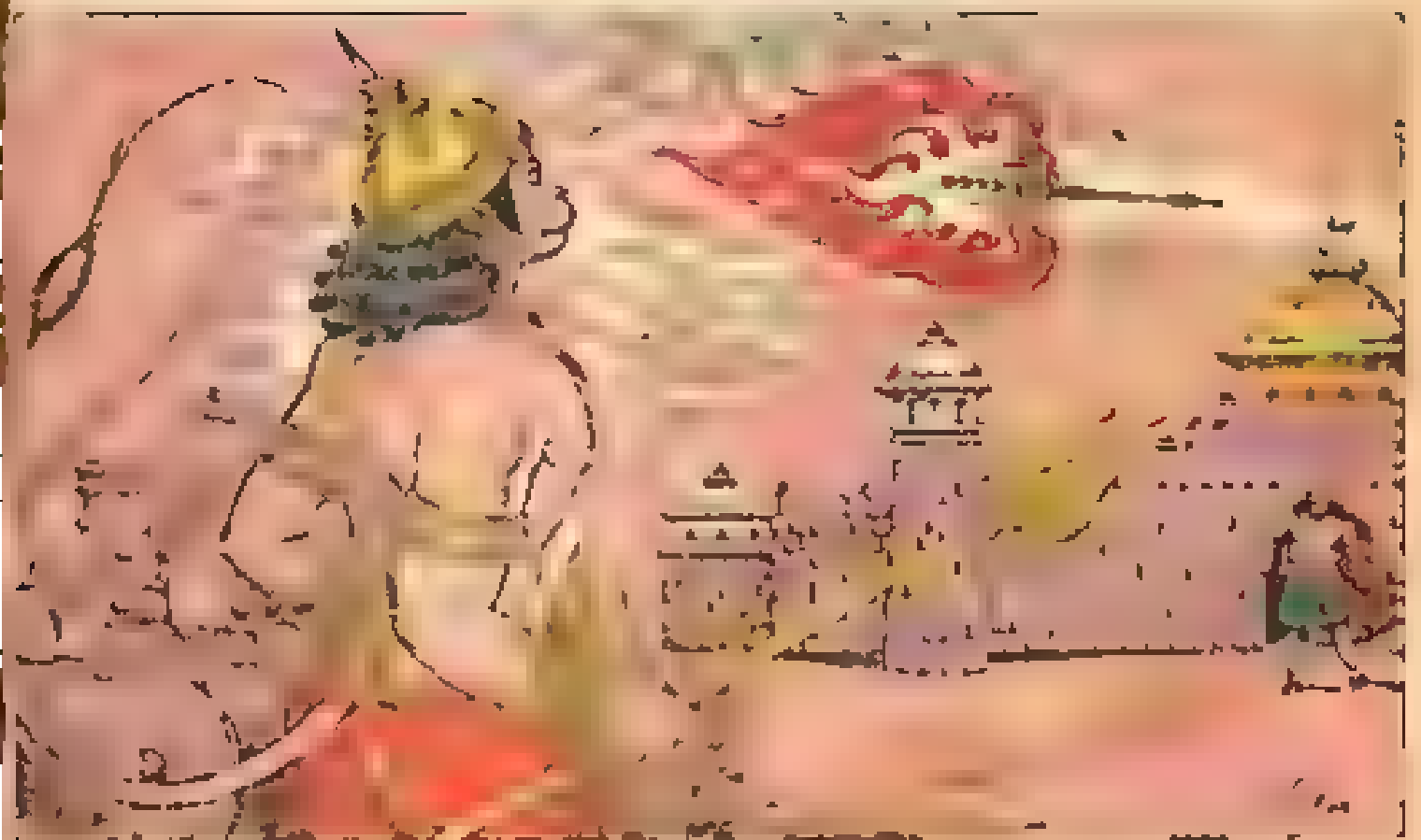
ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಗಧೈಜನು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ
ಶಿವನೇ ಇವನು ಬಂದನೆಂದುಕೊಂಡು, ಕೈಯೆತ್ತಿ
ಹೊಡೆದು ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಹನು
ಮುಂತನು ನಕ್ಕು. "ಎಲವೋ ಮಹಾ ಶಿವ ಭಕ್ತನೇ!
ನಾನು ಶಿವನಲ್ಲ ಸಾಧಾರಣ ಕೋತಿ! ಹನುಮಂತನು,
ರಾಮನ ಬಂಧು ಹನುಮಂತನು! ಗೊತ್ತಾಯಿತೇ?
ಸುಲಯದಿ ನೋಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು! ಈಗ ಬಾ ನನ್ನ
ಮುಂದೆ!" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಗಡೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಲಂಛನವು
ಮಗಧೈಜನ ಮೇಲೆ.

ಮಗಧೈಜನು ತಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಒಂದುಕೂರ ಹಿಡಿ
ಯೋಗಿ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಕೋಡಿ ಅಪ್ರತಿಭ
ನಾದವು ಹನುಮಂತನ ಒಟಾಕೂಟವು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ
ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಎರಡು ಅಗ್ನಿ
ಗೋಳಗಳಂತೆ ಹೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀಕೂಲವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವು ಅವರ ಮುಖ
ಶ್ವರನ ಹಾಗೆ ಸಂತಿಷ್ಟನು.

ಇನ್ನು ತನಗೆ ಮರಗವು ತಪ್ಪಲಾರದೆಂದು ಅನು
ಮಾನವಾಯಿತು ಮಗಧೈಜನಿಗೆ. ಅದರೂ ದೈಯ
ಬದನೆ ಪಾಶುವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನೆರವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು
ಮಂತ್ರವನ್ನು ಓದಿಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸುಧಿಸಿ ಪ್ರಯೋ
ಗಿಸಿದನು.

ಪಾಶುವಶಾಸ್ತ್ರದ ಈ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥಿಯಿಂದ ಆ
ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಒದಿದುಹೋಯಿತು. ಅಕ್ಷುಣ,
ಭರತ, ಶುಕ್ರಾಕ್ಷರಣ ಅವರ ಸೈನ್ಯವೂ ಮುರ್ಧಾತ
ರಾಗಿ ನೆಲಕೊರಗಿದರು. ಹನುಮಂತನು ರಾಮ
ನುಮನನ್ನು ಒಪಿಸುತ್ತ ಎದ್ದುಬಿಡಿಕೊಂಡು ಆ
ಮಹಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಇದಿರಾಗಿಹೋಗುವನು ಪಾಶುವಶಾಸ್ತ್ರವು
ರಥಾದಿಂದ ಬಂದು ಹನುಮಂತನ ಗುಂಡಿಗೆಗೆ ಹಾಗಿ
ಖುಂಡು ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲೇ ಏಕವಾಯಿತು.
ಹನುಮಂತನು ಮಗಧೈಜನ ರಥವನ್ನು ಗುದ್ದಿ ಪುಡಿ
ಪುಡಿ ಮಾಡಿ, ಗಡೆಯನ್ನು ಮಗಧೈಜನ ಕರೆಯು

ಮೊಲೆ ಗುಂಯುಟ್ಟು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಭುಮುಕಿದನು. 7ವೆಯ ಪೆಟ್ಟು ಮಗಧ್ವಜನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಒರಸಿದಂತೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಆ ನೋವಿನಿಂದ ಮುಗಿಪ್ಪದನು ಹಲಹಲಾ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ, ಬೇರೇನೂ ತೋರದೆ ಓಡಿ ತೋಗಿ ಛಾಟಾ ಮುವರಡೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ, ಶಿವ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತಲೆಯನ್ನು ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, "ಹರ ಹರಾ! ಮಹಾದೇವಾ! ಕರಣಾದ! ಬೇಗ ಬಾ! ರಕ್ಷಿಸು!" ಎಂದು ಕೂಗಿದನು.

"ಇವೇನು ಮಗಧ್ವಜಾ? ಕೋಟಿಮಂದಿ ರಾಮರು ಬಂದರೂ ಲೆಕ್ಕಿಸಲಾರೆ ಎಂದೆಯಲ್ಲಾ! ಈವರೆ ರಾಮನ ಬುಟ್ಟಿನೊಬ್ಬನನ್ನು ಇದಿರಿಸಲಾರದೆ ತೋರಿದರಾ? ತೋಗು, ಯುದ್ಧ ಮಾಡು ನಿನಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಾನಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಶಿವಲಿಂಗದಿಂದ ಮಾತುಗಳು ಹೊರಟುವು.

ಧೈರ್ಯಗೊಂಡು ಮಗಧ್ವಜನು ಮತ್ತೆ ಯುದ್ಧ ಕಂಗಳೆ ತಿರುಗಿದನು ಶಿವನು ನಂದಿಯಾಹನನಾಗಿ

ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಗಧ್ವಜನ ಮುಂದೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ನಾವನು ಆಗ ಹನುಮಂತನು ಶಿವನನ್ನು ನೋಡಿ, "ನೀನು ಮಹಾದೇವನೇ ಆಗಿರಬಹುದು ಆದರೂ ರಾಮನ ಬೆಂಬಲವಿರುವ ನಾನು ನಿನಗೇನೂ ಅಂಜಲಾರೆ! ತಾಳೋ" ಎಂದು ಸಿಂಹಾಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಭಯಂಕಕ ರೂಪದಿಂದ ಶಿವನ ಮೇಲೆ ತೋರಿದನು ಅವನ ಗರ್ಜನೆಗೆ ಹೆದರಿ ನಂದಿ ಶಿವನನ್ನು ಕೇಳಿ ಹುಚ್ಚಿ ಓಡಿಹೋಯಿತು.

ಶಿವನು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಹನುಮಂತನೊಂದಿಗೆ, "ನನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠರಿನನ್ನು ಹಿಡಿದೆ! ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನುಂಗಿದೆ. ಕೀಗೆ ಮಾಡಲು ವಿಷ್ಣುದೇವ ನೊಬ್ಬನಿಗೇ ಸಾಧ್ಯ, ನನ್ನನ್ನೆ ವಿಷ್ಣು ಅಡಗಿರುವ ನೇನು? ನಿಜ ಹೇಳು" ಎಂದನು.

"ಶಿವನೋ ವಿಷ್ಣುವೇ ನನಗೇನೂ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ನಾನು ಮಾನವ ಮೂತ್ರನುರ ರಾಮನನ್ನು ನಂದಿಕೊಂಡಿರುವವನು. ಕೋಟಿಯಾದ ನನಗೆ ಆ ಮೂತ್ರವನೇ ದೇವರು. ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಕೋಟಿಯ ಹಾಗೆ ಚುಚ್ಚಲವಿರೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ವಿಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಮೂಸವರಾಜ ರಾಮನ ಕೂಲಿರಿಸಿ, ಬೇಕುಲಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯರ ಪಡದಿದ್ದೇನೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಪರಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೋರಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಎಂದರೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಾಧನೆ ಎಂದರೂ ಓದೋ ನಾನು ನಂದಿರುವ ರಾಮಚಂದ್ರನು ಕೋಟಿಗಳ್ಳಾಗ್ಳಾಗಿ ಮೂರುವ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವನ್ನು ಯಾರದೇ ಎಂತಹ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಇದಿರಿಸಲಾರವು. ಭಕ್ತರೆಂದ ಹೇಳಿ, ಮಗಧ್ವಜವಂತಹವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದೇನು? ಇಂತಹ ಅಹಂಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ತಾರ್ಥವರರಿಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿರುವ ದೇವನು ಮಹಾದೇವನಾದ ರೇನು, ವಿಷ್ಣುದೇವನಾದರೇನು? ಅಂತಹ ದೇವರ, ಗಳಿಂದ ಪ್ರತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು ?"

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹನುಮಂತನು ದಿಕ್ಕುಗಳು ನಡುಗುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮೂರ್ಛೆ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಗರ್ಜಿಸಿದನು. ಅವನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಶಿವನು ನೆಗಾಡಿ ಕೂಡಲೇ ಗಂಭೀರನಾಗಿ "ಹುಂ. ನಿನ್ನ ನೀತಿ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನೆಗಾಡುವ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಬಂದೆ. ನಾನೀಗ ನಿನ್ನ ಕೊನೆಯ ಆಯುಧ ಹನೆಯ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆದುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ತಾಳಿಕೋ!" ಎಂದನು.

"ಬೇಗ ತೆರೆದು ನಿನ್ನ ಮಹಾಭಕ್ತನಿಗೆ ಹ್ಲಾಸದ ಕಣ್ಣು ಬಿರುವಂತೆ ಮಾಡು" ಎಂದ ಹನುಮಂತ.

ಶಿವನು ತನ್ನ ಮೂರನೇ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆದ ಕೂಡಲೇ, ಭಗ್ಗನೆ ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿ ಎದ್ದು ಹನುಮಂತನ ಮೇಲೆ ಸುಳಿದು ಬಂತು. ಹನುಮಂತನು ಬಲಗೈಯನ್ನು ಬಾಚಿ, ಆ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಸೆಳೆದು, ಹಿಂದೂಮೈ ಶಿವನು ಹಾಲಾಹಲವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕುಡಿದ ಹಾಗೆ "ರಾಮಾರ್ಪಣ!" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಬಾಯಿಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟನು.

ಆಗ ಶಿವನು ತಲೆ ದೂಗುತ್ತಾ ಮಣದ್ವಜವನ್ನು ನೋಡಿ, "ನೋಡಿದೆಯಾ ಮಣದ್ವಜಾ! ಇನ್ನು ನಾನೇನೂ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣೆದಿರೇ ನಡೆದುಬಂದಿರಿದ ನಿನ್ನಗೂ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಹನುಮಂತನೆಂದರೆ ಯಾರೆಂದು ಇನ್ನೂ ಅನುಮಾನದಲ್ಲಿರುವೆಯಾ? ಬೇಡ. ಅನುಮಾನಬಿಡು. ಹನುಮಂತನು ನನ್ನ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪದವನು. ನನ್ನ ಅಂಶದಿಂದ ಅವತರಿಸಿದ ಅವನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಗಳೂ ರೀನವಾಗಿವೆ. ಭಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ವಿನಂಬುವನ್ನು ಅವನಿಂದಲೇ ತಿಳಿ! ನಿನ್ನಗೆ ಒಳಿತಾಗಲಿ!" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಿವನು ಅಂತರ್ಧಾನನಾದನು.

ಇವ್ವರಲ್ಲಿ ಶಿವನು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ದ್ರೋಣ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಸುಖೀವಕರಣೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡುಬಂದನು. ಅದರಿಂದ ಮೂರ್ಛೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ

ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಭರತ, ಶತ್ರುಘ್ನ ಮತ್ತು ಸೈನಿಕರನ್ನೂ ಬದುಕಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ಎಲ್ಲರೂ ನಿದ್ರೆಮಾಡಿ ಎದ್ದವರಂತೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಎದ್ದರು.

ಆಪ್ತರಲ್ಲಿ ಮಣದ್ವಜನಿಗೂ ಹ್ಲಾಸದ್ವೃಷ್ಟಿ ತೆರೆದು ಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅವನು ಹನುಮಂತನ ಮುಂದೆ ಮೂಣಕಾಲೂರಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು.

ಆಗ ಹನುಮಂತನು ಮಣದ್ವಜನೊಂದಿಗೆ, "ಮಣದ್ವಜಾ! ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕ್ಷುದ್ರತೆಗಿಳಿಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದೆಯಾ? ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಪರಮಶಿವನನ್ನು ಸೇವಕನಂತೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಭಕ್ತಿಯಾಗದು. ಬೇವಕೋಟಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸುಖವಾಗಿರುವೇಕೆಂಬ ಈಶ್ವರ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿ. ನಿನ್ನಂತೆ ಮಾಡುವವರಿಂದಲೇ ದೇವತೆಗಳ ದೊಡ್ಡತನಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಭಕ್ತರೆಂದು

ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕರನ್ನೂ, ಅಹಂಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅಸಹ್ಯಪಡುತ್ತ, ಒಳ್ಳೆಯವರು ನಾಸ್ತಿಕರಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞಾನವು ತೊಲಗಿಹೋದುದರಿಂದ, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಡಗಿರುವುದು ಒಂದೇ ದೈವತ್ವವೆಂಬುದನ್ನು ಗಾಳಿಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸುಖವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ನಿನ್ನ ಜೀವನದ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿವಾಲನೆ ಮಾಡು” ಎಂದು ಹೋಧಿಸಿದನು.

ಆಗ ಮನಃಧೃಷ್ಣನು ಹೀಗಿಂದನು: “ಉಪನೇಯ ಸ್ವಾಮಿಯೆ! ಗರ್ವವು ಮಿತಿಮೀರಿಹೋದರೆ ಜೊರಳು ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಣ್ಣು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಯಿತು, ನನ್ನ ಗರ್ವವು ವಿಷರೀತವಾಗಬೇಕೆಂತಲೇ ವಿಷವು ನಾನು ಕೀಳಿಕೊಂಡ ಪರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟನೆಂದು ಈಗ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗರ್ವದಿಂದ ನಾನು ಬಂಧಿಸಿದ ರಾಮನ ಯೋಗಾತ್ಮದಿಂದ ನನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು. ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗುವಂತಾಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ರಾಮಚಂದ್ರನದಯೆ! ನಾನು ರಾಮನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಆತನ ಬಂಧು ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದುವರೆಗೂ ನನಗೆ ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲ.” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯೋಗಾತ್ಮನನ್ನು ತಂದ, ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಮಿತಿ ಧನಕನಕ ವಸ್ತುಭರಣಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿಯೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಮತ್ತೆ ಯೋಗಾತ್ಮನನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಹೋಗಲು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಹೊರಟರು. ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮನಃಧೃಷ್ಣನ ಮನಸ್ಸು ತೀವ್ರವಾಗಿ ರಾಮನ ಮೇಲೆ ಹರಿಯಿತು.

ಮನಃಧೃಷ್ಣನಿಗೆ ತುಘ, ಕೋಟ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಸುಂದರಿಯರಾದ ಕುಮಾರಿಯರಿದ್ದರು. ಆ ಮಕ್ಕಳು ಅವಳಿಜವಳಿಗಳಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದವರು, ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು, ಮಂಗಳ ದ್ರವ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮನಃಧೃಷ್ಣನು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಹೊರಟನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ರಾಮನ ದರ್ಶನಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಅವಸಾಧವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ರಾಮನು ಮನಃಧೃಷ್ಣನನ್ನು ಅದರ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಮಿತ್ರನನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡನು. ತರುವಾಯ ಮನಃಧೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಕುಮಾರಿಯರನ್ನು ಲವಕುಶರ ವಧುಗಳಾಗಿ ಆಂಗೀಕರಿಸಿ, ತನಗೆ ರಘುವಂಶದೊಂದಿಗೆ ಜಾಂಧವ್ಯ ಭಾಗ್ಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ರಾಮನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ರಾಮನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆಂಗೀಕರಿಸಿ, ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗವು ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಮೇಲೆ, ವಿವಾಹ ನಡೆಸೋಣವೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ಮನಃಧೃಷ್ಣನು ತಾನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು

ಹೋಗಿ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೇ ಶಿವಪೂಜೆ ಎಂದೂ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಸೇವೆಯೇ ಭಕ್ತಿ ಎಂದೂ ಭಾವಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆಗೆ ತೊಡಗಿದನು.

ರಾಮನ ಯೋಗಾತ್ಮವು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ, ಹಾಗೆಯೇ ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳ ಮೇಲಿಂದಾಗಿ ಆಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದಿತು. ಆಮೇಲೆ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗದ ಕ್ರಮಗಳು ಮುಂದುವರಿದುವು. ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಯಿಂದ ಸುಗ್ರೀವಾದಿ ವಾನರರು, ಲಂಕೆಯಿಂದ ವಿಭೀಷಣ, ಮಣಿಪುರದಿಂದ ಮಣಿಧ್ವಜ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕಮಂದಿ ನಾನಾ ದೇಶಗಳ ರಾಜರು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಾಣಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಂದರು. ವಿಭೀಷಣನು ಒಳ್ಳೆಯ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನೂ, ಹವಳಗಳನ್ನೂ ಗಾಡ್ಡಿಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಸುಗ್ರೀವನು ವಜ್ರಗಳನ್ನೂ, ಬಂಗಾರವನ್ನೂ ತಂದನು. ಮಣಿಧ್ವಜನು, ಮರಕತ, ಕೆಂಪುಗಳನ್ನೂ, ಚೀನಾಂಬರಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರಾಜರು ತಂದ ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ ಮಣಿಮಾಣಿಕ್ಯಗಳ ರಾಶಿಗಳು ಕೋಶಾಗಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ರಾಶಿರಾಶಿಯಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಡಲ್ಪಟ್ಟುವು.

ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಭರತ, ಶತ್ರುಘ್ನರು ನಾನಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಘನ ಸ್ವಾಗತಗಳಿಂದ, ರಾಜಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನು

ಹೊಂದಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕಮ್ಮ ಸೇನೆಗಳ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಹನುಮಂತ, ಭರದ್ವಾಜ, ಗೌತಮ, ಅತ್ರಿ, ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮೊದಲಾದ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯತಿಗಳೂ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ರಾಮನ ಅಶ್ವ ಗುರುವಾದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಹ್ವಾನವು ಹೋಗಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ ರಾಮನ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವು ಅತ್ಯಂತ ವೈಭವವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ರಾಮನು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಹಂಚಿ ಕೊಡಿಸಿದನು. ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಚಿನ್ನವನ್ನೂ ಅಭರಣಗಳನ್ನೂ ಪಾಲು ಮಾಡಿ ಕೊಡಿಸಿದನು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಹಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಬಹುಮಾನಗಳಿಂದ ಗೌರವ ನೀಡಿದನು.

ತರುವಾಯ ಎಲ್ಲರೂ ಮಣಿಧ್ವಜನ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮಣಿಪುರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಮಣಿಪುರದಲ್ಲಿ ಕುಶನಿಗೆ ಶುಭಕೊಂದಿಗೂ, ಲವನಿಗೆ ಕೋಫಕೊಂದಿಗೂ ಘನ ವೈಭವದಿಂದ ವಿವಾಹ ನಡೆಯಿತು. ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಣಿಧ್ವಜನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲವಕುಶರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಆರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋದನು.

